

МЕСЕЧЕН БЮЛЕТИН

за цените на едро на хранителни продукти на стоковите тържища в България

Анализът на цените на едро на храните показва, че през м. август се запазва леката възходяща тенденция при движенията на цените на някои хранителни стоки, но в сравнение с предходните години пазарът на храни остава спокоен и балансиран.

Устойчивият възходящ тренд при движението на международната цена на захарта, рефлектира и на нашия пазар, като от началото на годината кривата на цената на захарта е възходяща. През м. август цените на варивата, млечните и месните произведения бележат слаб ръст спрямо предходния месец, но остават под нивата от месец август на миналата година. Такива са наблюденията и за предходния петгодишен период.

При цените на едро на плодовете и зеленчуците се наблюдават типичните сезонни тенденции, както и силната зависимост при тях от конкретните климатични и метеорологични условия. По тази причина и колебанията при тях са в по-големи ценови диапазони, а тенденциите са разнопосочни. Спрямо предходния месец цените на по-голяма част от плодовете и зеленчуците са на по-ниски нива, а в сравнение със същия месец на миналата година има известно покачване на стойностите на годишна база. Анализът на цените на зеленчуците и плодовете през петгодишния период илюстрира влиянието на метеорологичните условия и моментните климатични промени върху цените на тези продукти.

1. Хранителни стоки

През м. август се наблюдава преобладаваща възходяща тенденция при движението на цените на голяма част от хранителните стоки, но колебанията нагоре са в незначителен диапазон от 2-5% (0.10 – 0.20лв.). Запазва се слабата възходяща тенденция от предходните месеци при движението на цената на захарта, но възходящата крива е със затихваща функция, като спрямо м. юли захарта е покачила цената си едва с 1%. (фиг. 9) Лек ръст на месечна база от 2-5% има при цената на варивата. Незначителен ръст от 2% (0.02-0.05лв.) е отчетен при цената на олиото и брашното. Поскъпване на месечна база от 7% има при яйцата. Спад спрямо предходния месец от 1-5% е регистриран при цената на някои видове риба. (табл. 1, фиг. 4, 9,10,11,12,13,14)

Фигура 1

Конструираният от Комисията групов Индекс на тържищните цени на хранителните стоки илюстрира общото относително изменение на цените на едро на хранителните стоки, които влизат в неговия състав¹.

От началото на годината до края на м. май кривата на ИТЦ на хранителните стоки има устойчив низходящ тренд. От м. юни трендът се обръща и индексът започва леко да се покачва. Покачването на цените на захарта, варивата, някои млечни и месни произведения рефлектира върху стойностите на индекса и движението на кривата има слаб, но постоянен възходящ тренд. (фиг. 1)

През м. август цените на млечните произведения са стабилни, като отклоненията спрямо нивата от предходния месец са 3-5%. Цената на кравето сирене се задържа на нивото от предходния месец, а маслото и млеката леко поскъпват на месечна база с 3– 5%. (табл. 1, фиг.4, 17, 18)

Наблюденията от предходни години показват, че при движението на цените на млечните произведения се наблюдават определени сезонни тенденции, изразяващи се в по-високи есенно-зимни стойности и спад на цените през пролетта и лятото. През последните три – четири години тези сезонни колебания са все по-слабо изразени. През 2016 г. тенденцията на слаби сезонни колебания при млечните

¹ Този индекс отразява цените на следните стоки: захар, фасул, ориз, леща, брашно и олио.

произведения в общи линии се запази, но при кашкавал „Витоша“ и овчето сирене беше регистриран спад на цената през пролетта и лятото.

Движението на кривата на Индекса на Тържищните Цени на млечните произведения се обуславя от движението на цените на стоките, които влизат в неговата структура² .(фиг.2)

Пролетното поевтиняване на част от млечните произведения рефлектира върху движението на кривата на ИТЦ на млечните произведения и в периода края на февруари – началото на април тя има низходящ тренд. Следва стабилизиране на стойностите, а от началото на лятото се наблюдава леко движение нагоре.

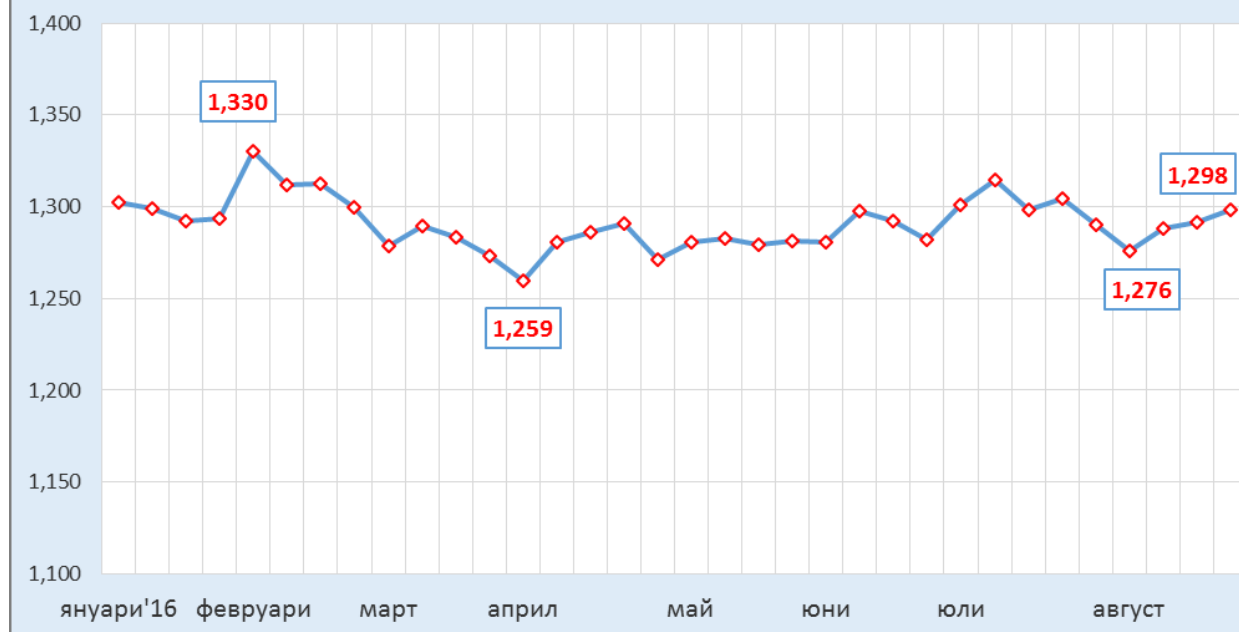
Фигура 2

ИТЦ на месото, месните произведения и рибата³ е относителен измерител на общото състояние на пазара на едро на този вид хранителни стоки. С най-голямо тегло в тази група е цената на пилешкото месо. Като цяло кривата на този индекс до момента има сравнително стабилен характер, като известни колебания се наблюдават в началото на годината и през м. юли. (фиг. 3)

Като цяло цените на месото и месните произведения през м. август, спрямо предходния месец остават стабилни с леки колебания нагоре от 4-5%.

² Стоките, които влизат в структурата на този индекс са сирене – краве и овче, кашкавал "Витоша" и краве масло

Движение на ИТЦ на **месните произведения**
за периода януари - август 2016 г.

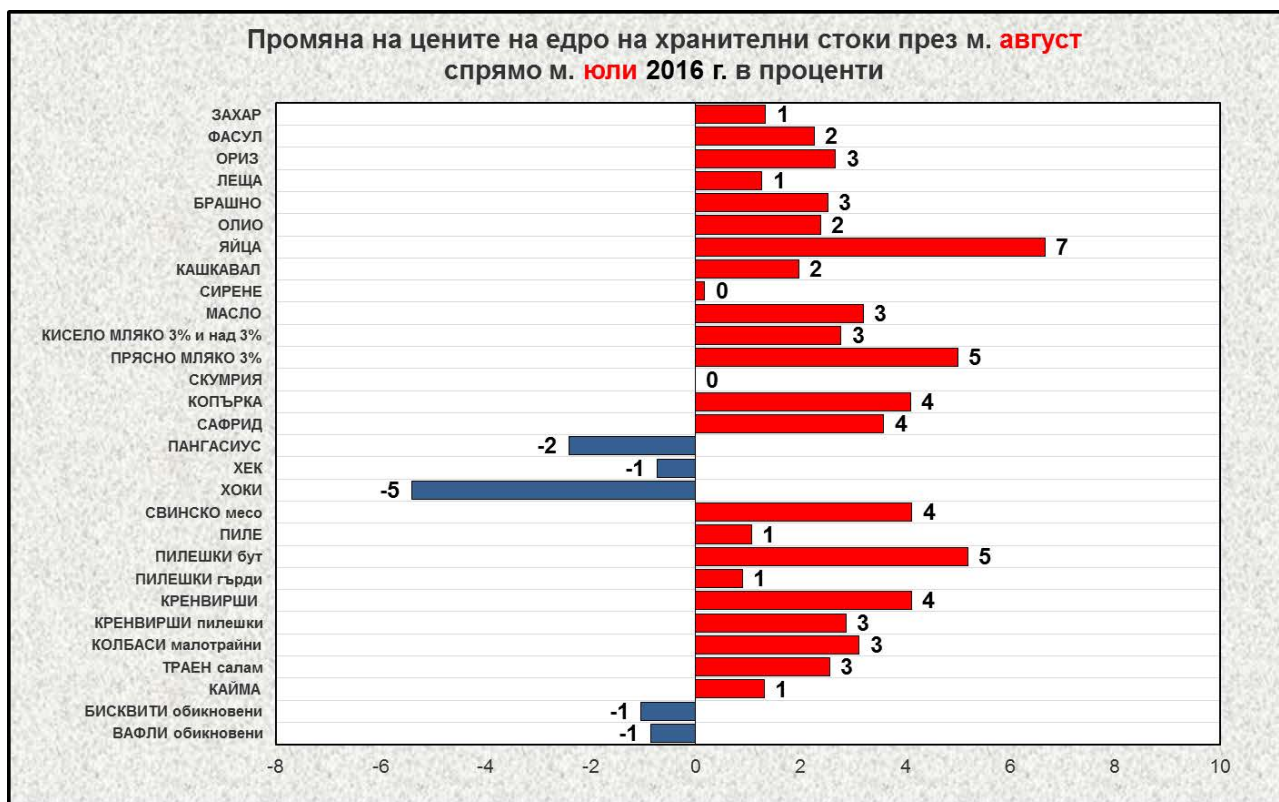

Фигура 3

Таблица 1

СТОКА	юли'16	август'16	промяна в %	промяна в лв.
	цена	цена		
ЗАХАР	1,49	1,51	1,3	0,02
ФАСУЛ	3,08	3,15	2,3	0,07
ОРИЗ	1,87	1,92	2,7	0,05
ЛЕЩА	3,15	3,19	1,3	0,04
БРАШНО	0,79	0,81	2,5	0,02
ОЛИО	2,09	2,14	2,4	0,05
ЯЙЦА	0,15	0,16	6,7	0,01
КАШКАВАЛ	9,13	9,31	2,0	0,18
СИРЕНЕ	5,50	5,51	0,2	0,01
МАСЛО	1,25	1,29	3,2	0,04
КИСЕЛО МЛЯКО 3%	0,72	0,74	2,8	0,02
ПРЯСНО МЛЯКО 3%	1,60	1,68	5,0	0,08
СКУМРИЯ	3,70	3,70	0,0	0,00
КОПЪРКА	1,95	2,03	4,1	0,08
САФРИД	3,06	3,17	3,6	0,11
ПАНГАСИУС	3,73	3,64	-2,4	-0,09
ХЕК	5,50	5,46	-0,7	-0,04
ХОКИ	4,81	4,55	-5,4	-0,26
СВИНСКО месо	6,54	6,81	4,1	0,27
ПИЛЕ	3,73	3,77	1,1	0,04
ПИЛЕШКИ бут	3,08	3,24	5,2	0,16
ПИЛЕШКИ гърди	7,82	7,89	0,9	0,07
КРЕНВИРШИ	4,61	4,80	4,1	0,19
КРЕНВИРШИ пилешки	3,13	3,22	2,9	0,09
КОЛБАСИ малотрайни	4,48	4,62	3,1	0,14
ТРАЕН салам	8,58	8,80	2,6	0,22
КАЙМА	4,56	4,62	1,3	0,06
БИСКВИТИ обикновени	0,97	0,96	-1,0	-0,01
ВАФЛИ обикновени	2,37	2,35	-0,8	-0,02

³ В структурата на индекса влизат стоките: пиле, колбаси малотрайни и шпеков салам; кренвирши; кайма и риба (скумрия).

Фигура 4

Спрямо същия месец на миналата година при цените на едро на повечето хранителни стоки се наблюдава низходящ тренд средно с около 5 – 10%. (табл. 2 , фиг. 5)

При цената на слънчогледовото олио от началото на настоящата година се наблюдава устойчив и плавен низходящ тренд, в резултат на което цената на олиото на годишна база е с 2% по-ниска. В същия период на миналата година цената на олиото се повиши значително. (фиг. 10)

От началото на 2015 г. кривата на цената на захарта има плавен и траен възходящ тренд, който се запазва и през първите осем месеца на настоящата година. Поскъпването на захарта на годишна база е 22%, а спрямо началото на годината е отчетен ръст от 11%. На международния пазар също се наблюдава поскъпване на захарта, което на годишна база е около 57% (фиг. 9, 43, 44)

Цената на брашното се стабилизира на нивото от миналата година, яйцата поевтиняват на годишна база с 16%, а при цената на лещата се наблюдава значителен ръст спрямо същия месец на миналата година от 25%. (табл. 2, фиг. 5)

Цените на всички млечни произведения, предмет на този анализ са по-ниски, като поевтиняването им на годишна база е 2-5%.

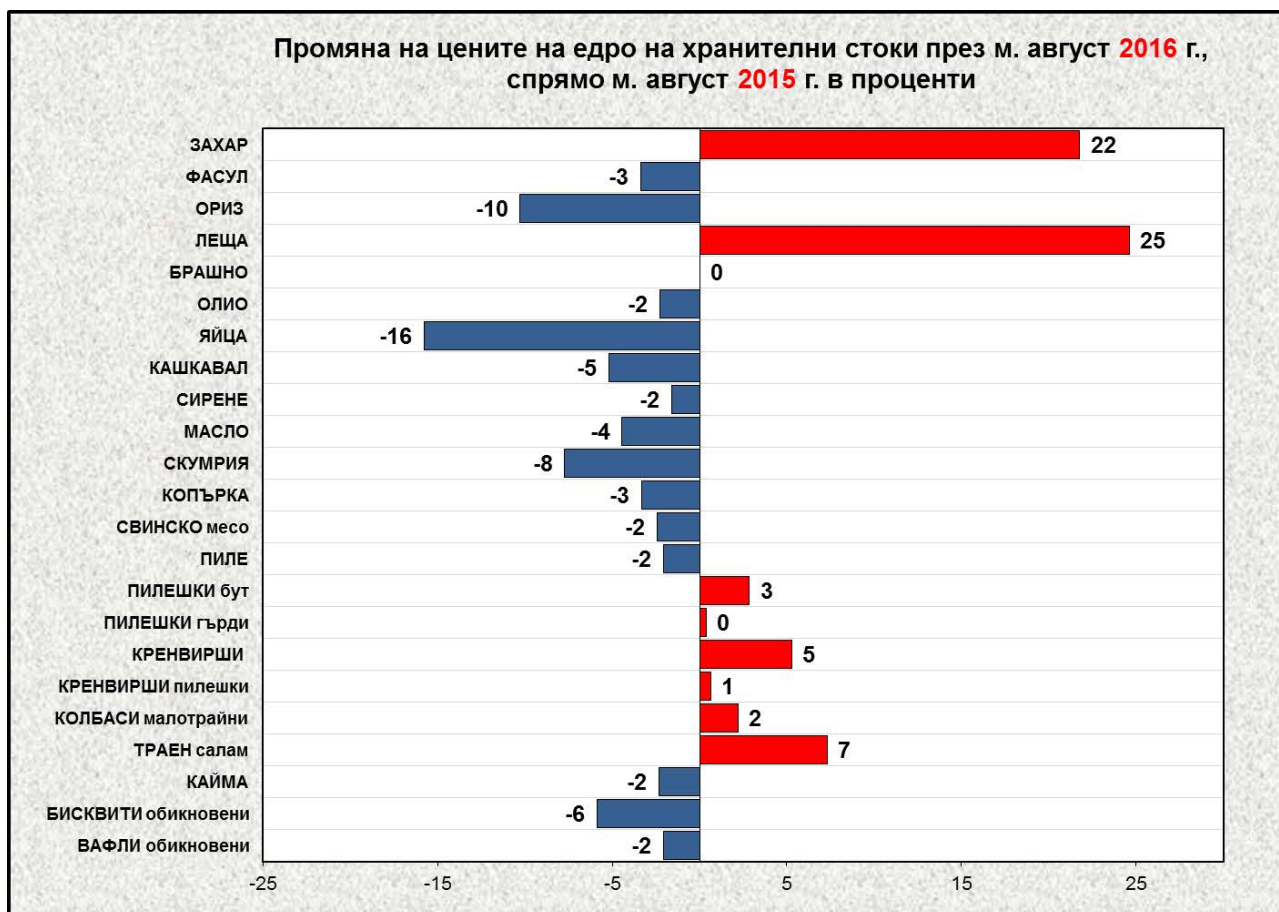
Тенденциите при движението на цените на месото и месните произведения през м. август тази година спрямо същия месец на предходната година са разнопосочни. Слаб ръст на годишна база от 3-7% има при пилешките разфасовки и колбасите, а поевтиняване се наблюдава при свинското и пилешкото месо.

Наблюденията на цените на рибата на годишна база е само върху скумрията и копърката, тъй като останалите видове риби се наблюдават от Комисията от края на 2015 г. В сравнение със същия месец на предходната година цените на скумрията и копърката бележат спад съответно от 8% и 3%. (табл.2 и фиг. 2)

При цените на захарните изделия се наблюдава спад на стойностите на годишна база от 2 – 6%.

Таблица 2

СТОКА	<i>август'16</i>	<i>август'15</i>	промяна в%	промяна в лв.
	цена	цена		
ЗАХАР	1,51	1,24	21,8	0,27
ФАСУЛ	3,15	3,26	-3,4	-0,11
ОРИЗ	1,92	2,14	-10,3	-0,22
ЛЕЩА	3,19	2,56	24,6	0,63
БРАШНО	0,81	0,81	0,0	0,00
ОЛИО	2,14	2,19	-2,3	-0,05
ЯЙЦА	0,16	0,19	-15,8	-0,03
КАШКАВАЛ	9,31	9,82	-5,2	-0,51
СИРЕНЕ	5,51	5,60	-1,6	-0,09
МАСЛО	1,29	1,35	-4,4	-0,06
СКУМРИЯ	3,70	4,01	-7,7	-0,31
КОПЪРКА	2,03	2,10	-3,3	-0,07
СВИНСКО месо	6,81	6,98	-2,4	-0,17
ПИЛЕ	3,77	3,85	-2,1	-0,08
ПИЛЕШКИ бут	3,24	3,15	2,9	0,09
ПИЛЕШКИ гърди	7,89	7,86	0,4	0,03
КРЕНВИРШИ	4,80	4,56	5,3	0,24
КРЕНВИРШИ пилешки	3,22	3,20	0,6	0,02
КОЛБАСИ малотрайни	4,62	4,52	2,2	0,10
ТРАЕН салам	8,80	8,20	7,3	0,60
КАЙМА	4,62	4,73	-2,3	-0,11
БИСКВИТИ обикновени	0,96	1,02	-5,9	-0,06
ВАФЛИ обикновени	2,35	2,40	-2,1	-0,05

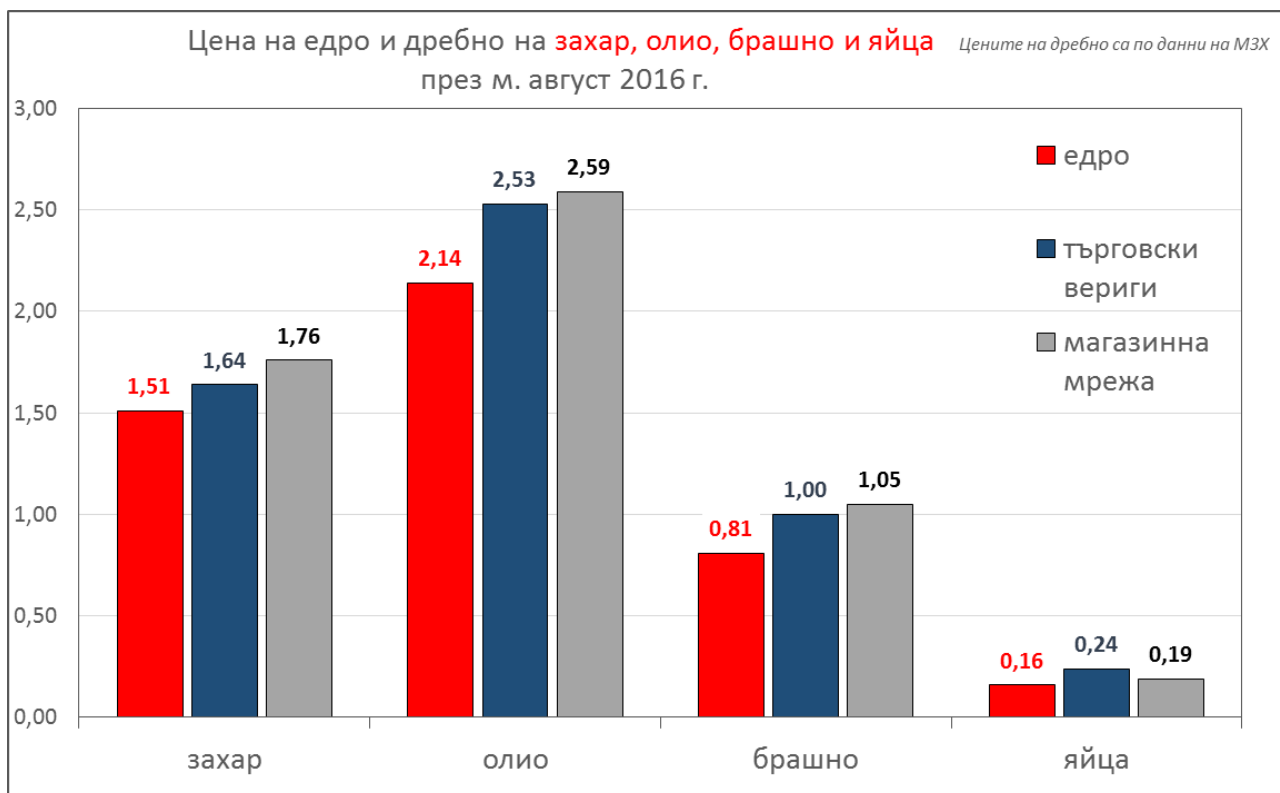

Фигура 5

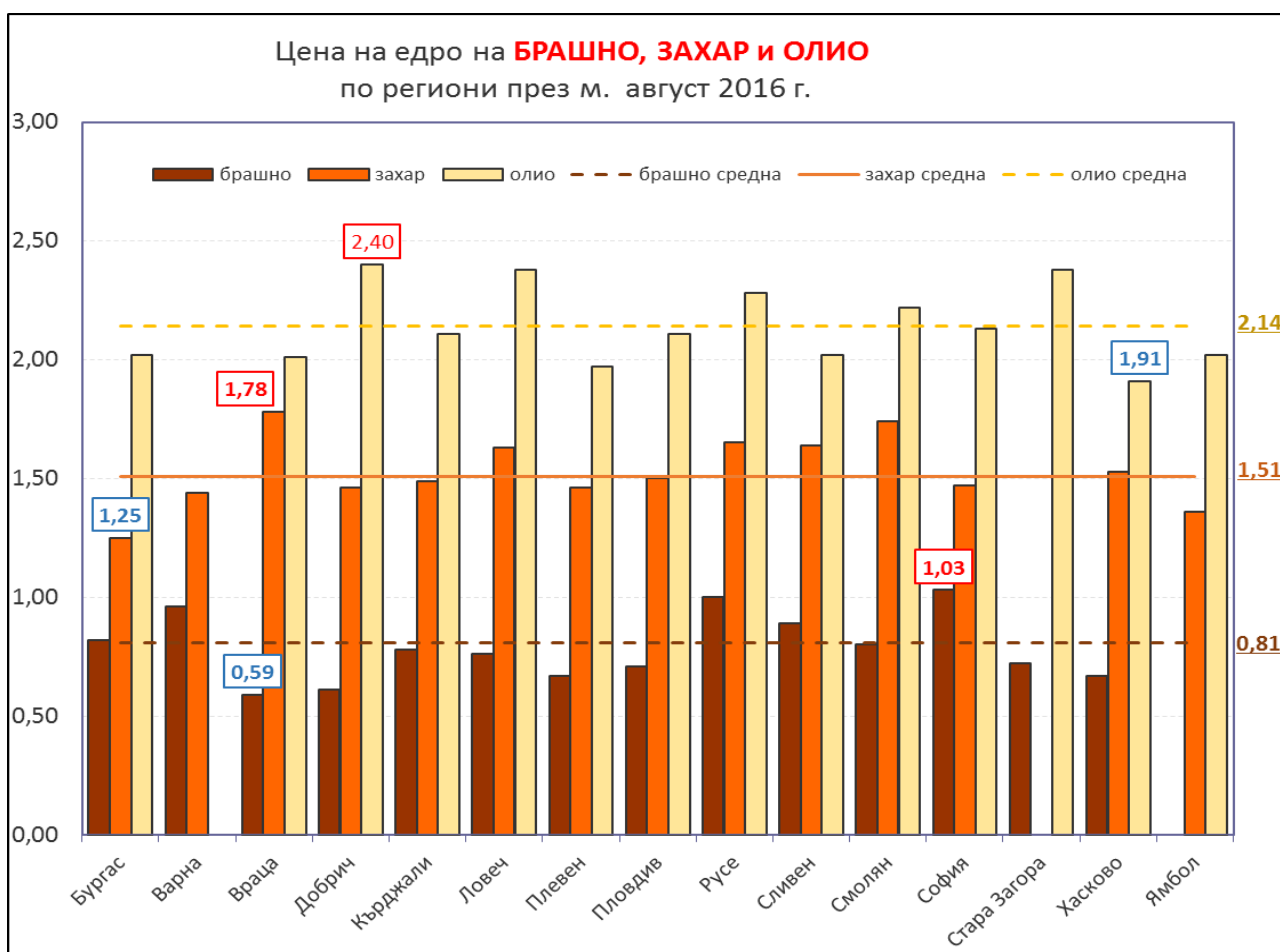
Наблюдението на цените на дребно на основните хранителни продукти: захар, олио, брашно и яйца показва, че през м. август най-високи са цените в магазинната мрежа, като само при яйцата се наблюдава по-висока цена в големите търговски вериги. Надценките на цените на дребно, спрямо цените на едро, в големите търговски вериги са най-големи при яйцата – 50%, а най-малка надценка има при захарта – 9%. Маржът между цените на едро и дребно на олиото и брашното е 18-23%. В магазинната мрежа най-голямата надценка от 30% е при яйцата, а най-малка съответно при захарта – 17%. (табл.3 и фиг.6)

Таблица 3

СТОКА	цени на едро на тържищата	цени на дребно в търговските вериги	надценка в %	надценка в лв.	цени на дребно в магазинната мрежа	надценка в %	надценка в лв.
захар	1,51	1,64	9	0,13	1,76	17	0,25
олио	2,14	2,53	18	0,39	2,59	21	0,45
брашно	0,81	1,00	23	0,19	1,05	30	0,24
яйца	0,16	0,24	50	0,08	0,19	19	0,03

Фигура 6

Фигура 7

Анализът на цените на едро на основните хранителни стоки: брашно, захар и олио по региони показва, че отклоненията в цените в различните регион от средната за страната цена са в диапазона $\pm 15-25\%$.

При средна цена за страната през м. август на брашното 0.81 лв./кг, средната цена на брашното на тържищата в област София е 1.03 лв./кг, а в област Враца 0.59 лв./кг. Най-висока цена на едро на захарта през юли е отчетена в област Враца – 1.78 лв./кг, а най-ниска в област Бургас – 1.25 лв./кг. Най-скъпо се е търгувало през август олиото на тържищата в област Добрич – 2.40 лв./кг, най-евтино е било то в Хасковска област – 1.91 лв./кг, а средната за страната цена на олиото през месеца е 2.14 лв./кг. (фиг.7)

Таблица 4 Цени на едро на хранителни стоки през м. август 2012/2016 г.

август	ЗАХАР	ФАСУЛ	ОРИЗ	БРАШНО	ОЛИО	ЯЙЦА	КАШКАВАЛ	СИРЕНЕ	МАСЛО	СКУМРИЯ	СВИНСКО месо	ПИЛЕ	КАЙМА
година													
2012	2,10	2,80	1,98	0,94	2,77	0,22	9,96	4,82	1,15	4,36	6,52	3,90	4,89
2013	1,86	3,63	1,93	0,92	2,49	0,16	10,59	5,52	1,25	4,09	7,41	4,09	5,08
2014	1,26	4,24	2,08	0,82	1,99	0,18	10,97	5,78	1,31	4,30	7,28	4,00	4,63
2015	1,24	3,26	2,14	0,81	2,19	0,19	9,82	5,60	1,35	4,01	6,98	3,85	4,73
2016	1,51	3,15	1,92	0,81	2,14	0,16	9,31	5,51	1,29	3,70	6,81	3,77	4,62

Анализът на цените на хранителните стоки през м. август 2016 г. в сравнение със същия месец на петгодишния период (2012 - 2016 г.) показва, че като цяло цените се движат около нивата от м. август 2013 – 2015 г., като при фасула, млечните произведения, месните произведения и пилешкото месо има траен низходящ тренд през последните три – четири години. (табл.4 и фиг.8)

- През 2011 г. цената на захарта бележи драстичен скок и за шест месеца се покачва със 70%. В резултат на този скок цената на захарта през м. август 2012 г. е най-висока в сравнение със същия месец на следващите години. През м. август 2016 г. цената на захарта бележи ръст на годишна база спрямо предходните две години, но остава на по-ниско ниво спрямо периода 2012 – 2013 г.

- От 2012 г. цената на фасула започва да расте и през м. август 2014 г. тя е най - висока за последния петгодишен период. От средата на същата година трендът се обръща, в резултат на което цената през август 2016 г. е по-ниска от предходните три години и се доближава до нивото от 2012 г.

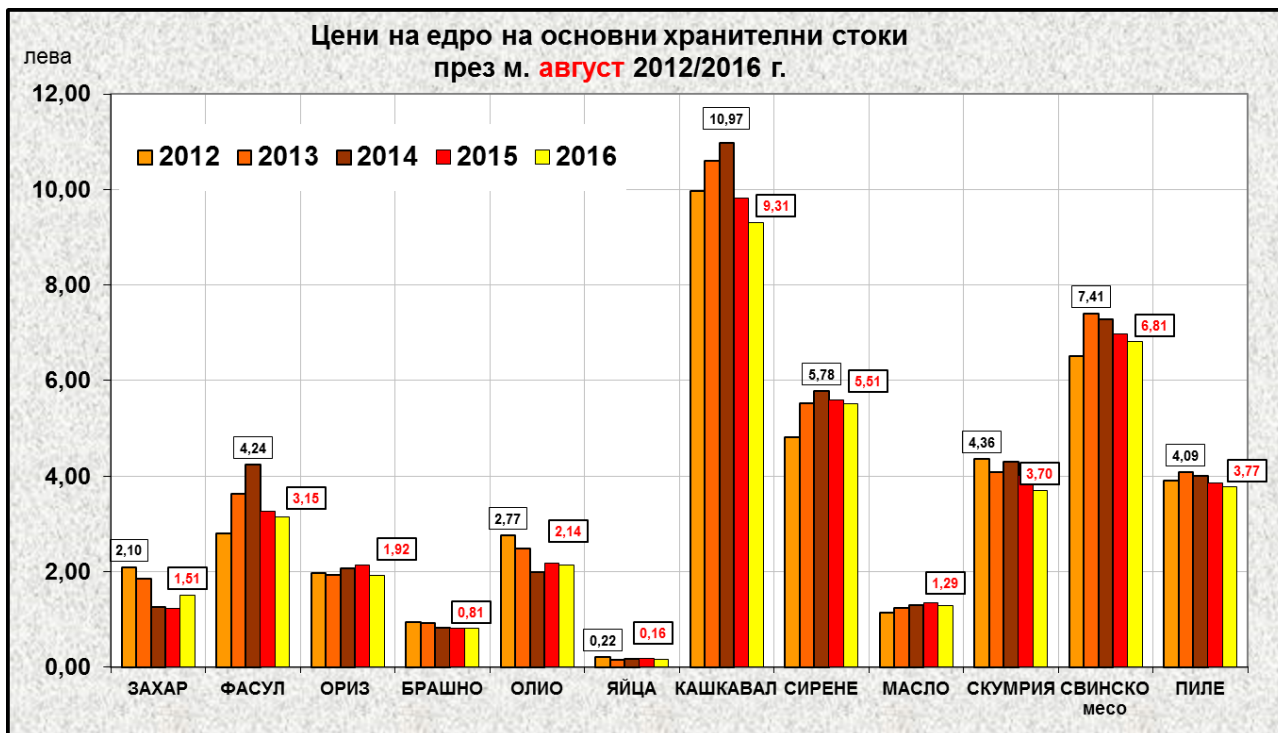
- Цената на ориза през последните години остава сравнително стабилна и се движи на ниво от около и малко под 2,00 лв./кг. През месец август настоящата година цената на ориза у нас е на най-ниско ниво спрямо предходните години. Стабилният характер на цената на ориза се дължи на това, че производството на ориз в страната през последните години е във възход и тенденциите на световния пазар на ориз не дават силно отражение върху нашия пазар. Анализът на международната цена на ориза показва повишаване на цената от м. ноември 2015 г. и се засилва през последните месеци. Това покачване на стойностите до момента не се отразило на вътрешния пазар. (фиг. 14,47,48)

- През цялата 2012 г. кривата на цената на брашното има възходящ тренд и през м. август същата година стойностите са най-високи за петгодишния период. През м. август настоящата година цената на брашното е на нивата от същия месец на предходните три години.

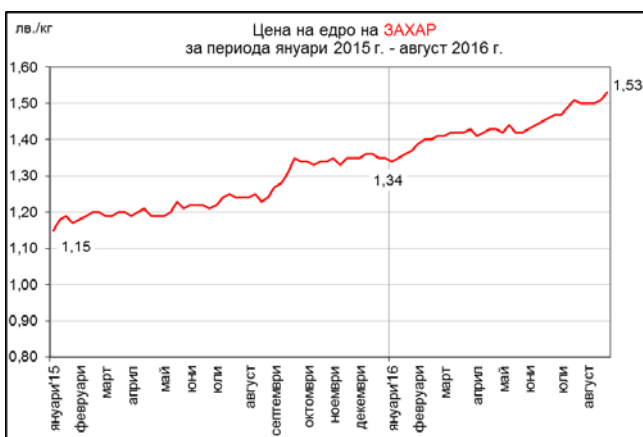
- Наред с други хранителни стоки и при олиото през 2012 г. се наблюдаваше трайно поскъпване. По тази причина през м. август 2012 г. цената на олиото има най-високи стойности в сравнение със същия месец на другите години от периода. През пролетта на 2015 г. беше регистрирано поскъпване на олиото, в резултат на което през м. август на същата година стойностите са на малко по-високо ниво от 2014 г. През м. август на настоящата година цената на олиото остава на по-ниско ниво от 2015 г. и се доближава до стойностите от същия месец на 2014 г.

- През месец август на 2016 година цените на млечните произведения бележат спад на годишна база. Цените на кравето сирене и кашкавал „Витоша“ са били най-високи през м. август 2014 г. Това се дължи на постоянната възходяща тенденция, наблюдавана през втората половина на 2012 г. и през цялата 2013 г. В периода 2012 – 2014 г. цената на кравето масло има траен възходящ тренд. През м. август на текущата година цената на маслото бележи лек спад в сравнение с предходния четиригодишен период.

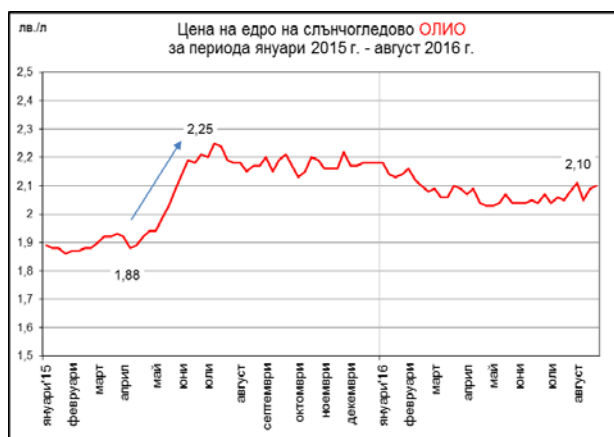
- В периода 2013 – 2016 г. цените на месото и месните изделия имат траен и плавен низходящ тренд. През август 2013 г. са отчетни най-високите стойности за тези продукти. Тогава се наблюдаваше и голям скок на цената на месото на световния пазар.

Фигура 8

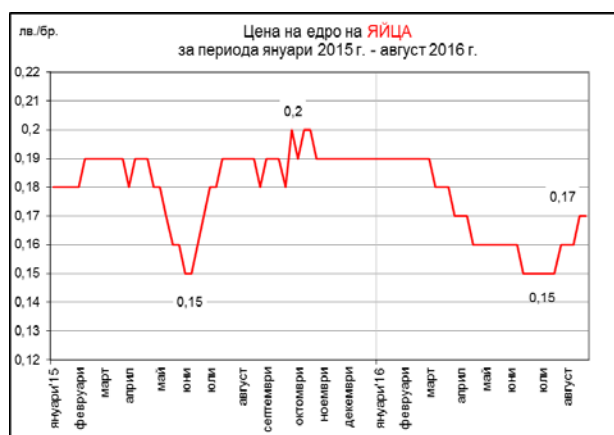
Фигура 9

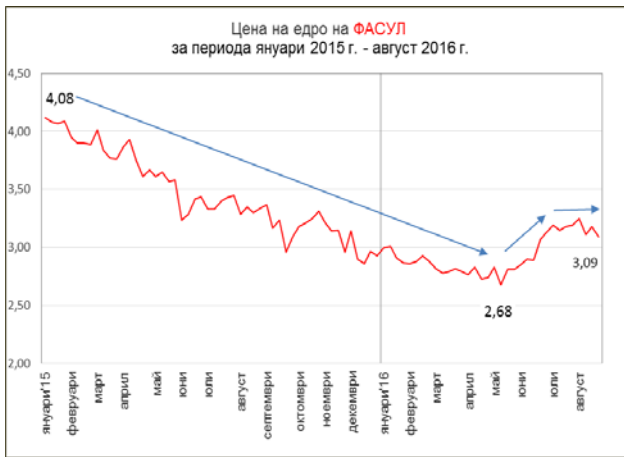
Фигура 10

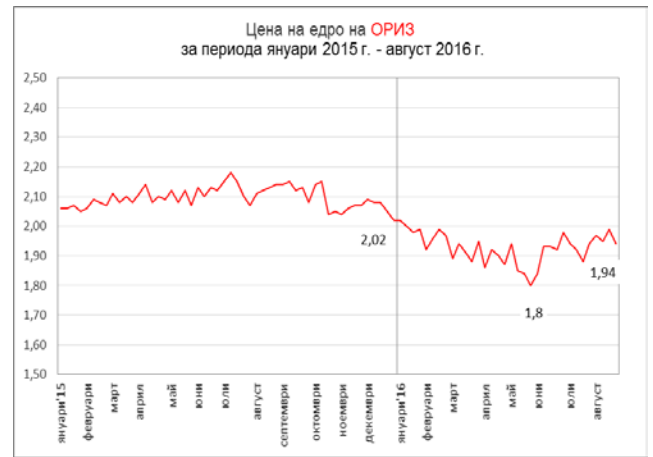
Фигура 11

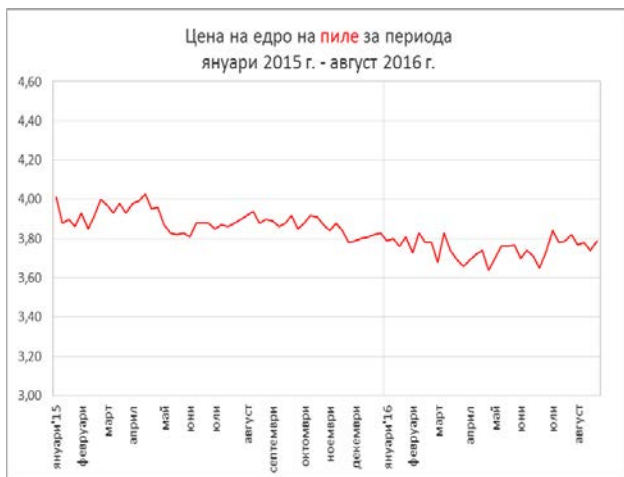
Фигура 12

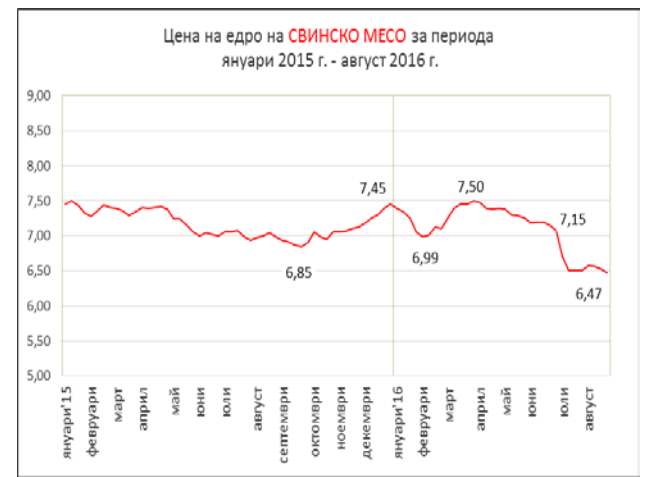
Фигура 13

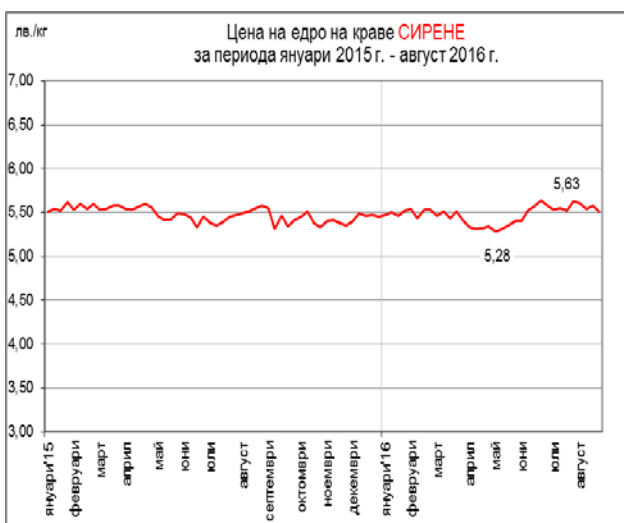
Фигура 14

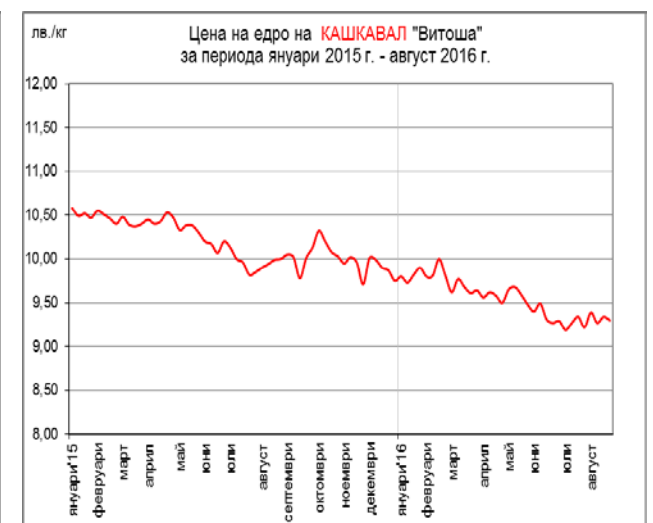
Фигура 15

Фигура 16

Фигура 17

Фигура 18

2. Плодове и зеленчуци

През зимните и ранните пролетни месеци относителният дял на българските плодове и зеленчуци е изключително нисък, но през по-късните месеци количествата българска продукция се увеличават.

Наблюденията върху пазара на плодове и зеленчуци през м. август показват, че българската продукция присъства с преобладаващи количества, а при някои от тях относителният дял се доближава до 100%. (табл. 5, фиг.19 и 20)

Съотношението между продажбите на български домати и домати от внос показва превес на българските домати, като 75% от предлаганите количества са българско производство.

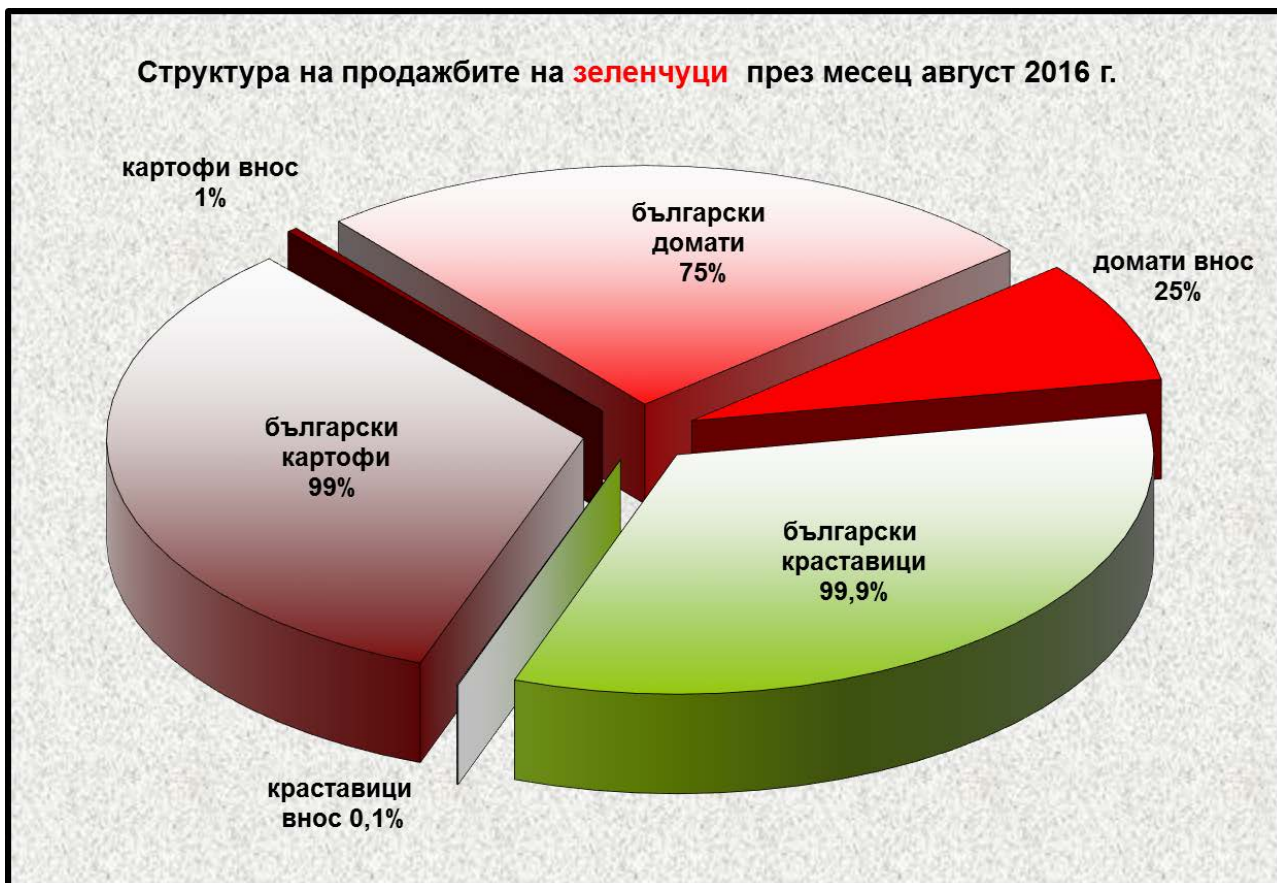
Най-голям превес като относителен дял при продажбите през м. август на пазара има при българските краставици, като продажбите при тях са 99,9% от общото количество продажби на краставици. През месеца на пазара има значително предлагане на български корнишони и сравнително по-малко краставици от открити площи. Значителен относителен дял при продажбите през м. август има и при българските картофи, които съставляват 99% от общото количество продажби.

Наблюденията през последните години са, че производството на ябълки в страната е изключително малко и предлаганите количества не могат да задоволят търсенето. но в сравнение с предходните години се наблюдава ръст на българската продукция, като през м. август 2016 г. продажбите на български ябълки като съотношение спрямо общите продажби е 70%.

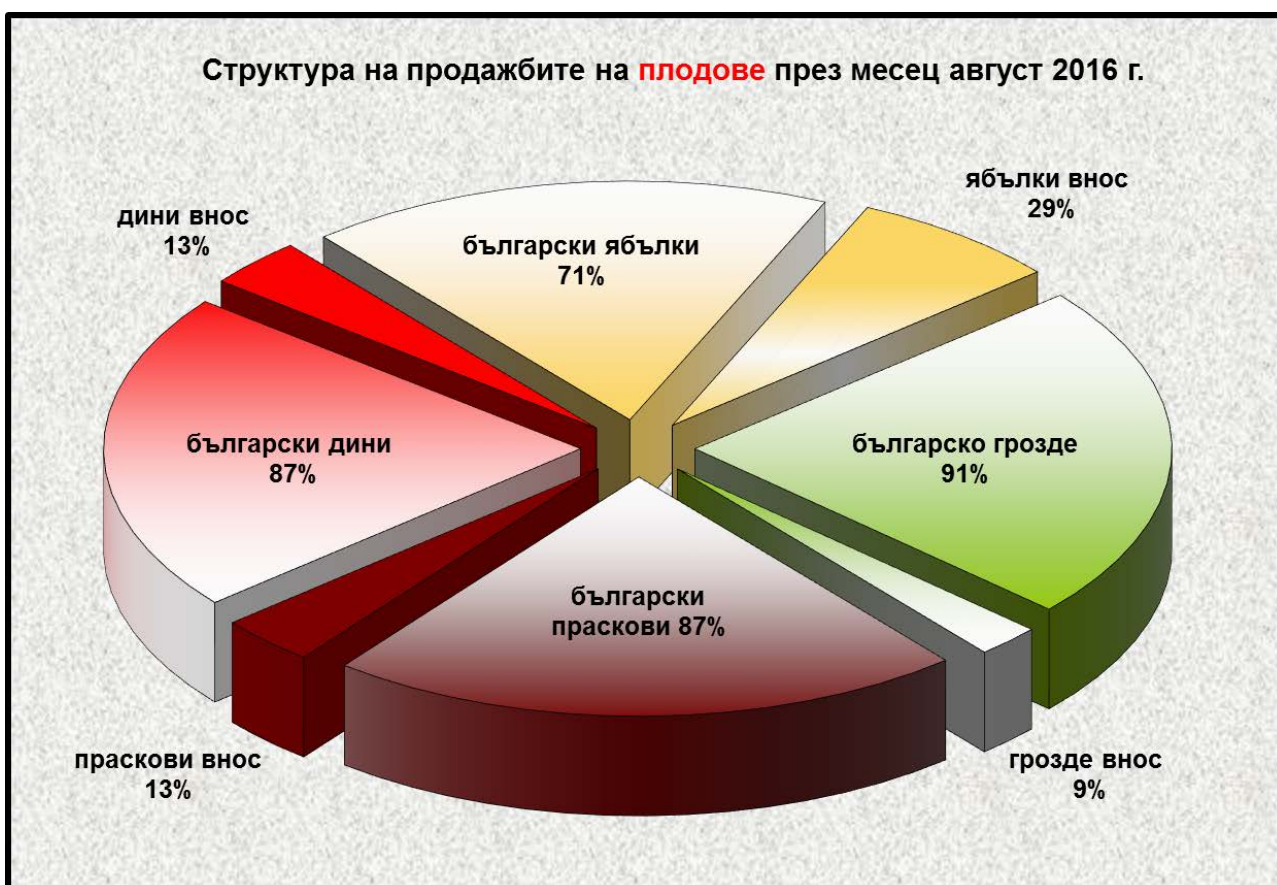
В активните летни месеци на производство, българските плодове преобладават на пазара, като около 90% от продажбите на грозде, дини и праскови са българско производство. (фиг. 20)

Таблица 5 Относителен дял на продажбите през м. август 2012/2016 г. в %

стока	произход	2012	2013	2014	2015	2016
домати	български домати	78	99	58	86	75
	домати внос	22	1	42	14	25
краставици	български краставици	98	100	99	100	100
	краставици внос	2	0	1	0	0
картофи	български картофи	95	94	79	99	99
	картофи внос	5	6	21	1	1
ябълки	български ябълки	51	81	64	84	71
	ябълки внос	49	19	36	16	29
грозде	българско грозде	59	95	61	86	91
	грозде внос	41	5	39	14	9
праскови	български праскови	38	64	52	71	87
	праскови внос	62	36	48	29	13
дини	български дини	38	64	52	71	87
	дини внос	62	36	48	29	13

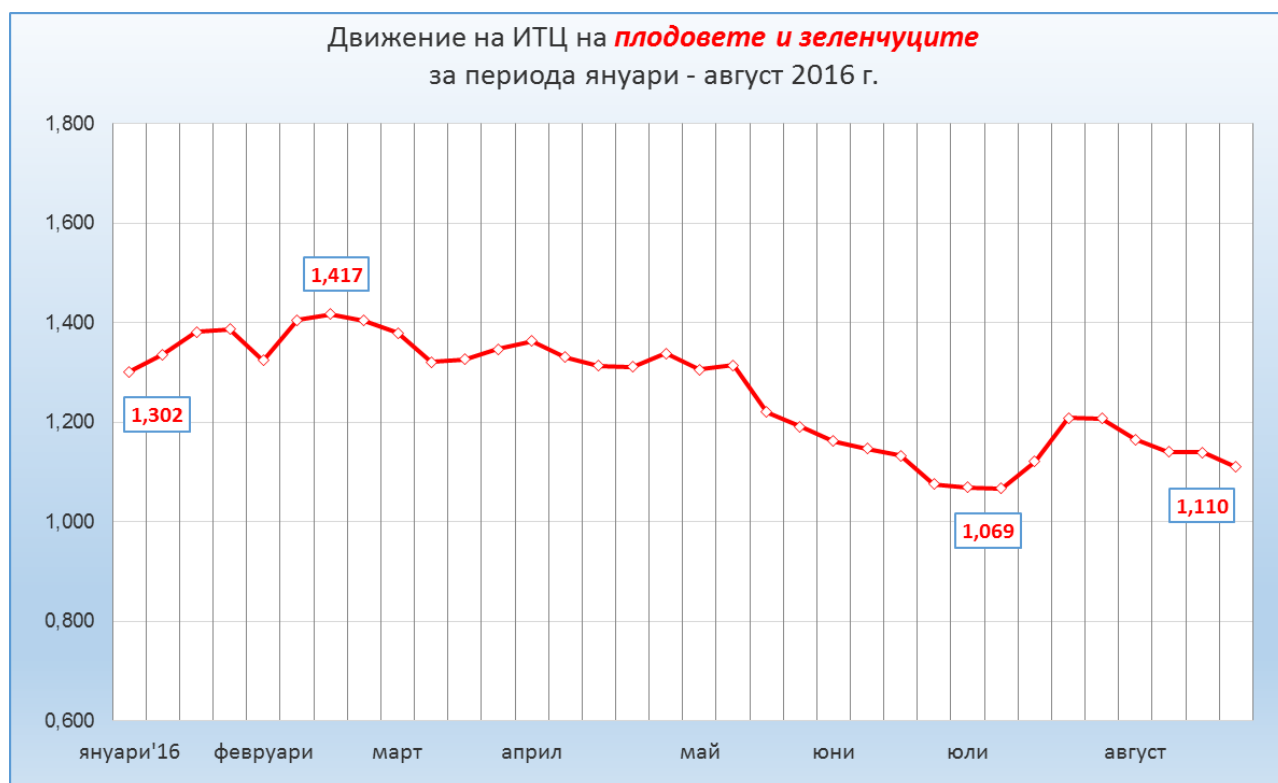

Фигура 19

Фигура 20

Движението на кривата на ИТЦ⁴ на плодовете и зеленчуците следва характерните за тези продукти сезонни тенденции. Отчетените максимални зимни стойности са в средата на м. февруари, а минимални летни стойности до момента са в средата на м. юли. (фиг. 21)

Фигура 21

Таблица 6

СТОКА	юли'16	август'16	промяна в%	промяна в лв.	август'15	промяна в%	промяна в лв.
	цена	цена			цена		
ЯБЪЛКИ	1,17	0,98	-16	-0,19	1,04	-6	-0,06
ЯБЪЛКИ внос	1,19	1,08	-9	-0,11	1,40	-23	-0,32
КРУШИ	1,92	1,68	-13	-0,24	1,73	-3	-0,05
КРУШИ внос	2,03	1,55	-24	-0,48	1,74	-11	-0,19
ГРОЗДЕ	3,50	1,70	-51	-1,80	1,62	5	0,08
ГРОЗДЕ внос	2,80	2,02	-28	-0,78	1,93	5	0,09
ПРАСКОВИ	1,30	1,30	0	0,00	1,04	25	0,26
ПРАСКОВИ внос	0,92	1,03	12	0,11	0,94	10	0,09
ДИНИ	0,49	0,40	-18	-0,09	0,41	-2	-0,01
ДИНИ внос	0,35	0,26	-26	-0,09	0,25	4	0,01
ПЪПЕШИ	1,23	0,82	-33	-0,41	1,03	-20	-0,21
ПЪПЕШИ внос	1,11	0,66	-41	-0,45	0,92	-28	-0,26
БАНАНИ	2,34	2,25	-4	-0,09	2,25	0	0,00
ЛИМОНИ	3,91	3,96	1	0,05	3,87	2	0,09
КАРТОФИ	0,61	0,62	2	0,01	0,54	15	0,08
КАРТОФИ внос	0,49	0,53	8	0,04	0,58	-9	-0,05
ЛУК зрял	0,72	0,67	-7	-0,05	0,71	-6	-0,04
ЧЕСЪН зрял	4,16	3,82	-8	-0,34	3,33	15	0,49

⁴ В състава на този индекс са включени следните стоки: ябълки български и ябълки от внос, картофи български и от внос, лук зрял, чесън зрял, домати оранжерийни и домати от внос, краставици оранжерийни и от внос, пипер зелен, зеле, банани, портокали и лимони

ДОМАТИ полски	1,71	1,18	-31	-0,53	0,74	59	0,44
ДОМАТИ оранжерийни	1,39	1,29	-7	-0,10	0,96	34	0,33
ДОМАТИ внос	1,29	1,22	-5	-0,07	0,96	27	0,26
КОРНИШОНИ	1,04	0,88	-15	-0,16	1,04	-15	-0,16
КРАСТАВИЦИ полски	1,60	1,06	-34	-0,54	1,06	0	0,00
КРАСТАВИЦИ оранжерийни	1,43	1,26	-12	-0,17	1,95	-35	-0,69
ПЕПЕР червен	2,13	1,39	-35	-0,74	1,51	-8	-0,12
ПЕПЕР зелен	1,21	0,92	-24	-0,29	0,99	-7	-0,07
ЗЕЛЕ	0,59	0,57	-3	-0,02	0,42	36	0,15
ТИКВИЧКИ	0,81	0,75	-7	-0,06	0,69	9	0,06
МОРКОВИ	0,69	0,64	-7	-0,05	0,77	-17	-0,13
ПАТЛАДЖАНИ	1,24	0,64	-48	-0,60	0,68	-6	-0,04

При движението на цените на едро на плодовете и зеленчуците през м. август спрямо м. юли се наблюдава низходящ тренд (табл. 6 и фиг.22)

Цените на плодовете, които са в активен период на производство и предлагане бележат спад на месечна база.

Значително поевтиняване на месечна база има при дините, пъпешите, ябълките и крушите, като спадът на цените при тях спрямо предходния месец е в диапазона 20 – 30%. При гроздето поевтиняването на месечна база е 50%. Цената на прасковите през месеца е без промяна спрямо м. юли. (фиг. 31, 33, 34)

Поскъпване със 12% е отчетено при прасковите от внос. Цената на лимоните се стабилизира и през август има незначителен ръст на месечна база от 1%. (фиг. 32)

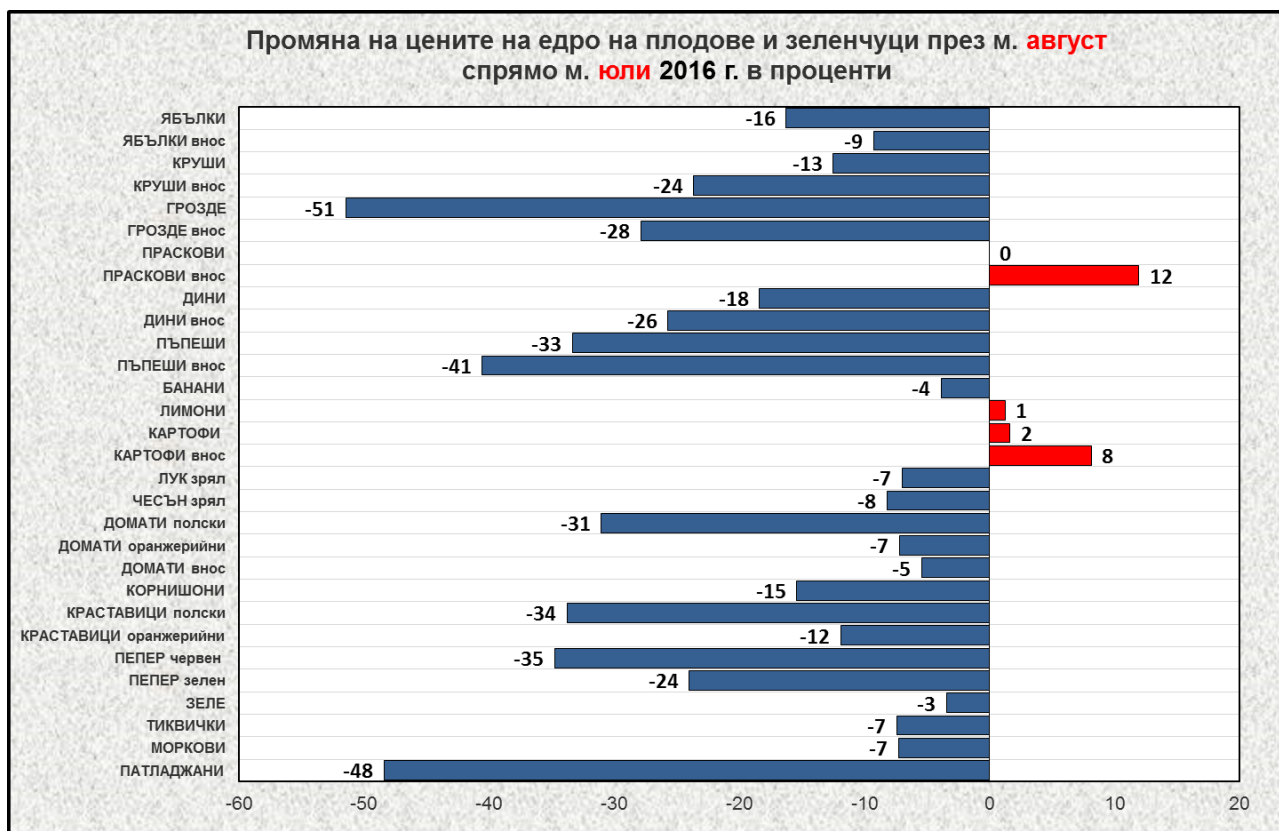
През м. август спрямо м. юли цените на всички зеленчуци, предмет на този анализ са по-ниски.

Цената на едро на полските домати бележи спад на месечна база от 31%, а оранжерийните домати поевтиняват със 7%. Количествата на домати от внос през месеца са малко, а цената им е с 5% по-ниска спрямо м. юли. (фиг. 27)

При краставиците също се наблюдава спад на месечна база. Поевтиняването им е в диапазона 15-30%. (фиг. 28)

Поевтиняване на месечна база има при пипера (20-30%), патладжаните (48%), тиквичките, морковите, зрелия лук и зрелия чесън (7%). (фиг.29)

Цената на българските картофите през м. август се задържа на нивото от предходния месец. Вносът на картофи през месеца е незначителен, а цената им е с 8% по-висока спрямо предходния месец. (фиг.30)

Фигура 22

В сравнение със същия месец на миналата година при цените на плодовете и зеленчуци се наблюдават разнопосочни тенденции. (табл.6 и фиг.23)

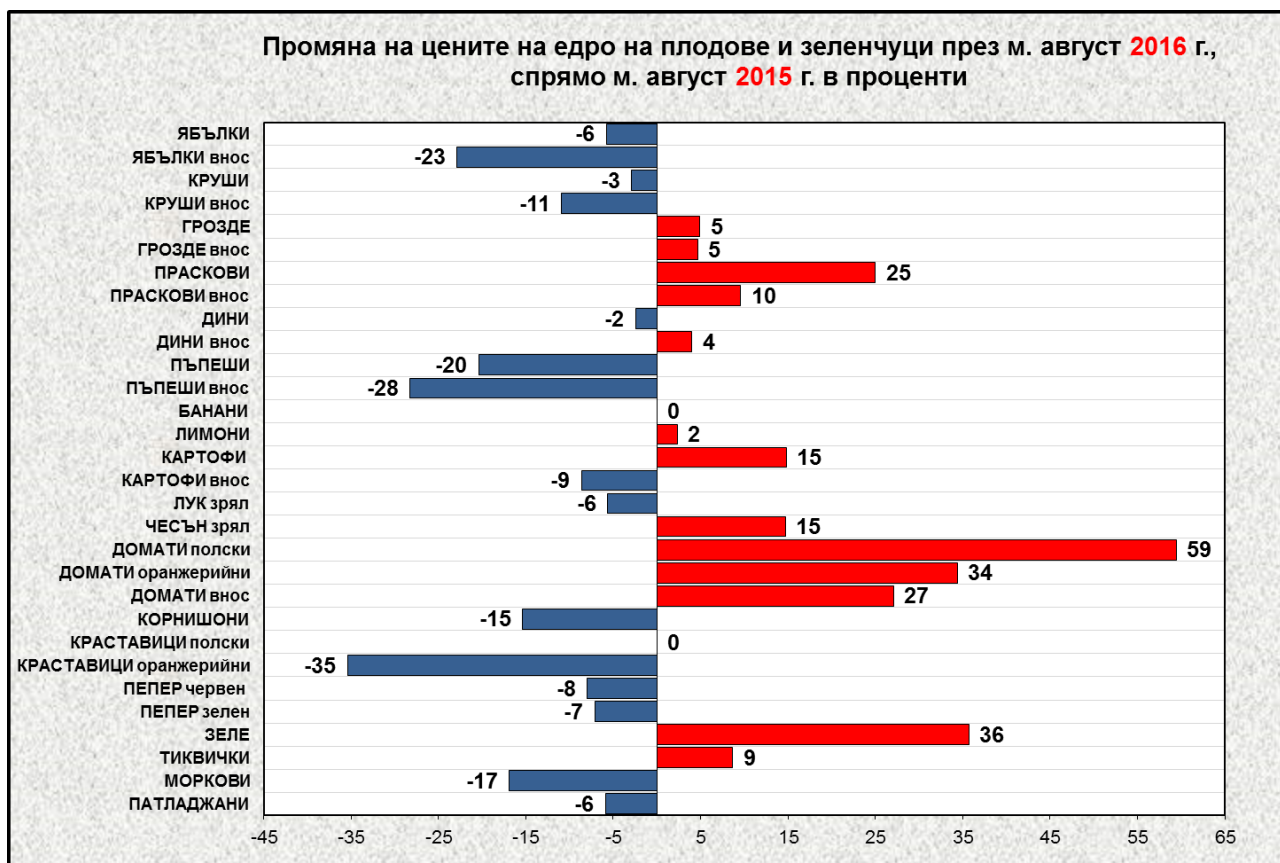
Поскъпване на годишна база с 25% има при българските праскови и с 10% при прасковите от внос. Ръст от 5% спрямо същия месец на миналата година има при гроздето.

Поевтиняване на годишна база се наблюдава при ябълките, крушите, пъпешите и българските дини. Бананите се търгуват на цените от миналата година, а лимоните са с 2% по-високи.

При цените на някои от зеленчуците също се наблюдава възходящ тренд на годишна база. Значителен ръст от 30-60% има при доматиите, който е най-силно изразен при полските домати. Поскъпване на годишна база с около 10-15% има при тиквичките, морковите, картофите и зрелия чесън.

Цената на оранжерийните краставици през м. август тази година е с 35% по-ниска спрямо същия месец на предходната година. По-ниски цени през това лято се наблюдават и при корнишоните, а полските краставици се търгуват на нивата от миналата година.

Намаление на цените на годишна база от 7-15% има при зеления и червения пипер, морковите и патладжаните.

Фигура 23

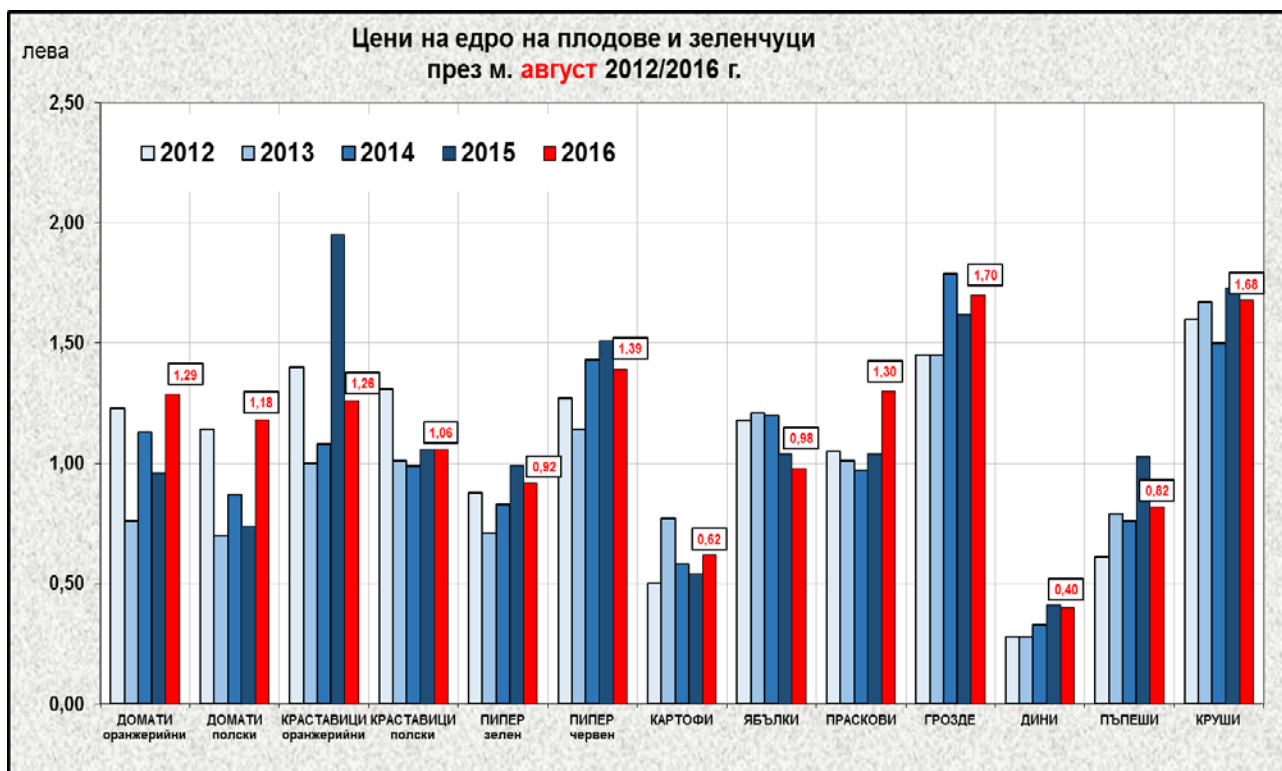
Анализът на движението на цените на едро на плодовете и зеленчуците през м. август 2016 г. в сравнение със същия месец на петгодишния период (2012 – 2016 г.) показва следните тенденции: (табл. 7 и фиг. 24)

- Плодовете и зеленчуците имат изцяло сезонен характер, а цените им силно се влияят от конкретните климатични и метеорологични условия. По тази причина цените на тези стоки са силно чувствителни и варират в сравнително големи диапазони за кратки периоди.

- По същата причина относителният дял на количествата българска продукция през м. август на последните пет години е функция и от конкретните метеорологични условия.

Таблица 7 Цени на едро на зеленчуци и плодове през м. август 2012/2016 г.

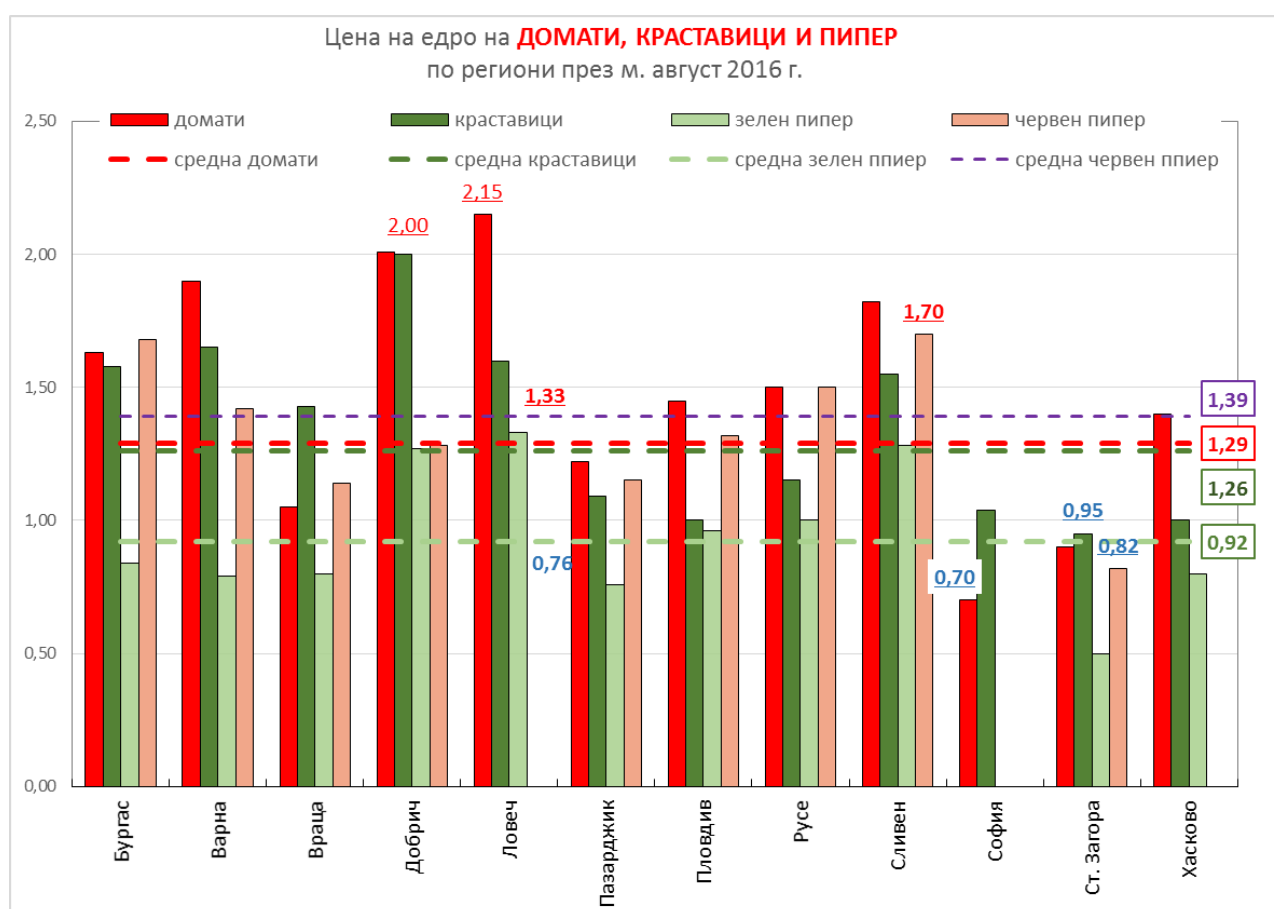
август	ДОМАТИ оранжерийни	ДОМАТИ полски	КРАСТАВИЦИ оранжерийни	КРАСТАВИЦИ полски	ПИПЕР зелен	ПИПЕР червен	КАРТОФИ	ЯБЪЛКИ	ПРАСКОВИ	ГРОЗДЕ	ДИНИ	ПЪПЕШИ	КРУШИ
година													
2012	1,23	1,14	1,40	1,31	0,88	1,27	0,50	1,18	1,05	1,45	0,28	0,61	1,60
2013	0,76	0,70	1,00	1,01	0,71	1,14	0,77	1,21	1,01	1,45	0,28	0,79	1,67
2014	1,13	0,87	1,08	0,99	0,83	1,43	0,58	1,20	0,97	1,79	0,33	0,76	1,50
2015	0,96	0,74	1,95	1,06	0,99	1,51	0,54	1,04	1,04	1,62	0,41	1,03	1,73
2016	1,29	1,18	1,26	1,06	0,92	1,39	0,62	0,98	1,30	1,70	0,40	0,82	1,68

Фигура 24

- Цените на полските и оранжерийните домати през м. август 2016 г. са най-високи спрямо същия месец на петгодишния период. (фиг. 20 и табл. 7)
- Цените на българските оранжерийни краставици през м. август на настоящата година остават над нивата от същия месец на 2013 и 2014 г., но са значително по-ниски спрямо миналата година. Цената на полските краставици се доближава до нивата от предходните четири години и е много под нивото от 2012 г.
- Цената на картофите през тази година е малко над нивото от предходните две години, малко е по-висока спрямо 2012 г. и е по-ниска спрямо същия месец на 2013 г., когато е регистрирана най-високата цена за периода .
- Цените на зеления и червения пипер през тази година са на по-ниски нива спрямо 2014 и 2015 г. и са по-високи спрямо м. август 2013 г.
- Въпреки крайно недостатъчните количества ябълки, които се предлагат на нашия пазар, цените им през годините остават стабилни, а през м. август на периода 2013-2015 г. има трайна низходяща тенденция.
- През август тази година цените на дините, пъпешите, гроздето и крушите е на малко по-ниско ниво в сравнение със същия месец на предходната година и се доближават до нивата от м. август 2013 г.
- Цената на прасковите през тази година е на най-високо ниво спрямо същия месец на петгодишния период.

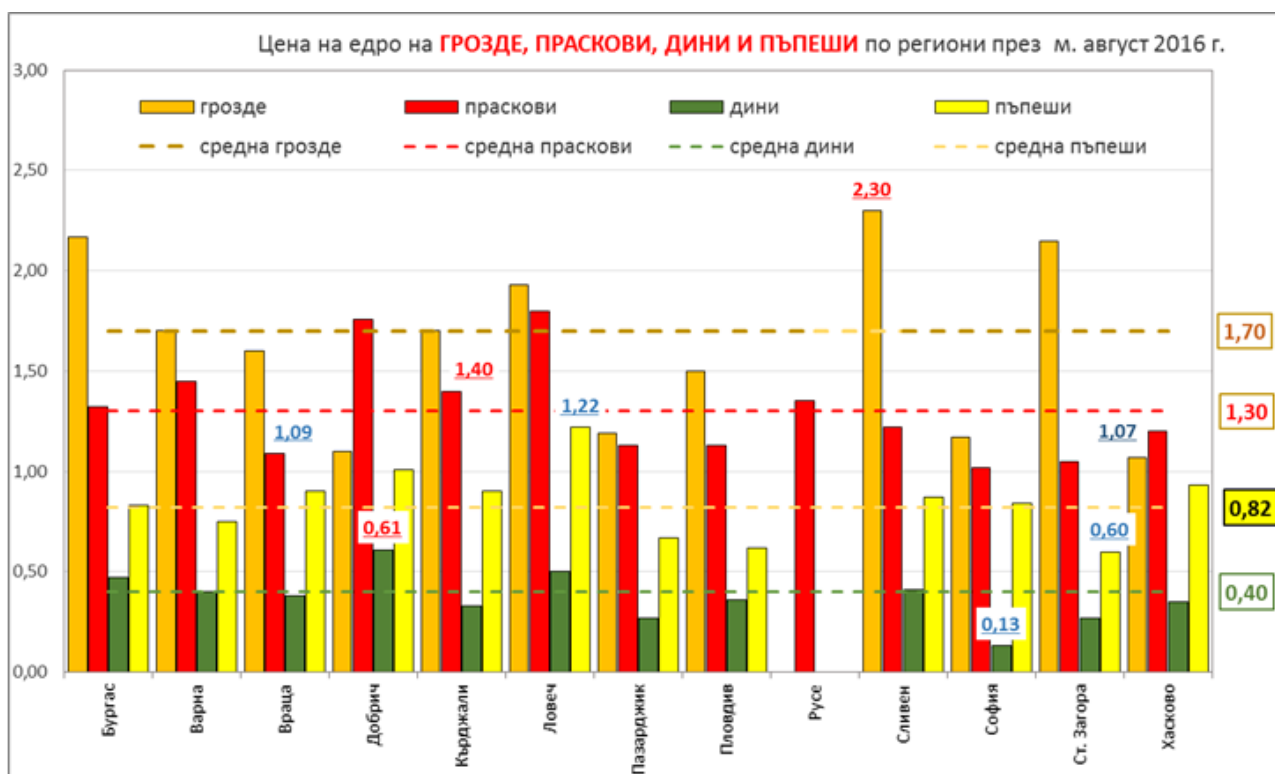
Анализът на цените на едро на плодовете и зеленчуците по региони показва, че отклоненията на цените в различните региони от средната за страната цена са значителни и достигат до 60 - 80%. При средна цена за страната през м. август на домати 1,29 лв./кг, средната цена на домати на тържищата в област Ловеч е 2,15 лв./кг, а в област София 0,70 лв./кг. Най-висока цена на едро на краставиците през август е отчетена в област Добрич – 2,00 лв./кг, а най-ниска в област Стара Загора – 0,95 лв./кг при средна за страната цена 1,26 лв./ кг. Средната за месеца цена на зеления пипер е 0,92 лв./кг., а на червения 1.39 лв./кг. Най-скъпо се е търгувал пиперът в Ловеч и Сливен, а най-ниска цена на пипера е регистрирана в Стара Загора и Пазарджик. (фиг. 25)

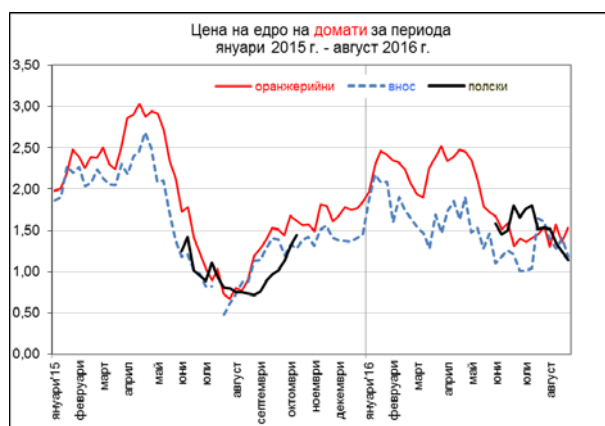
Фигура 25

Най-скъпо са се търгували през август дините на тържищата в област Добрич – 0,61лв./кг, а най-евтини те са били в Софийска област – 0,13 лв./кг. (фиг. 27) При средна цена за страната на прасковите 1.30 лв./кг най-висока цена е регистриран в област Ловеч – 1.80 лв./кг, а най-ниска съответно във Враца - 1.09 лв./кг. (фиг. 28) Най-висока цена на гроздето през м. август 2,30 лв./кг е регистрирана в област

Сливен, а най-ниската такава е отчетена в област Хасково – 1,07 лв./кг. Средната цена на гроздето за месеца е 1,70 лв./кг. (фиг.26)

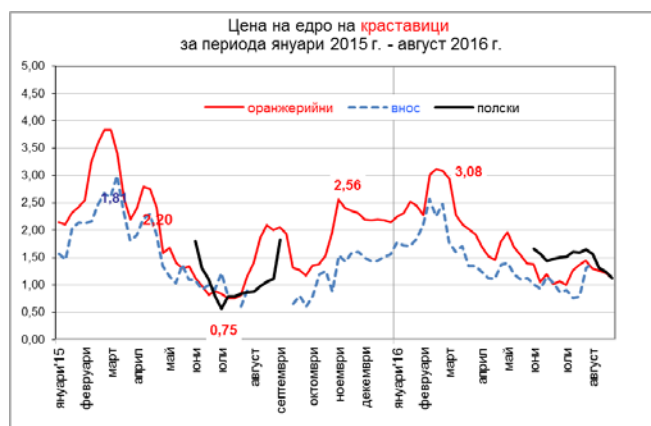
Фигура 26

Фигура 27

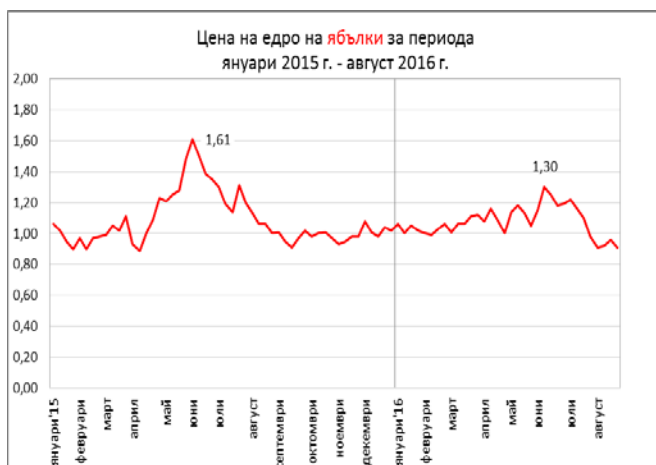
Фигура 29

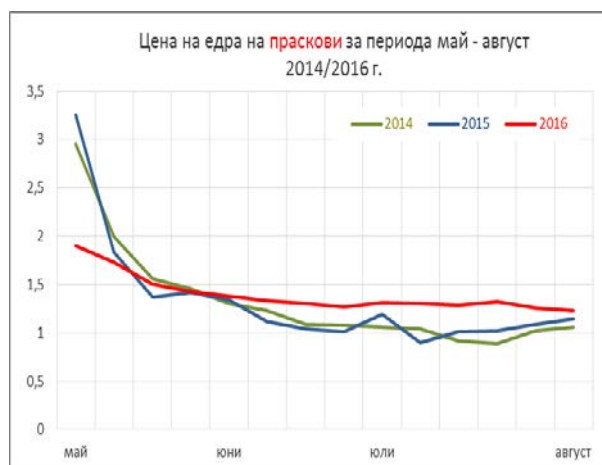
Фигура 28

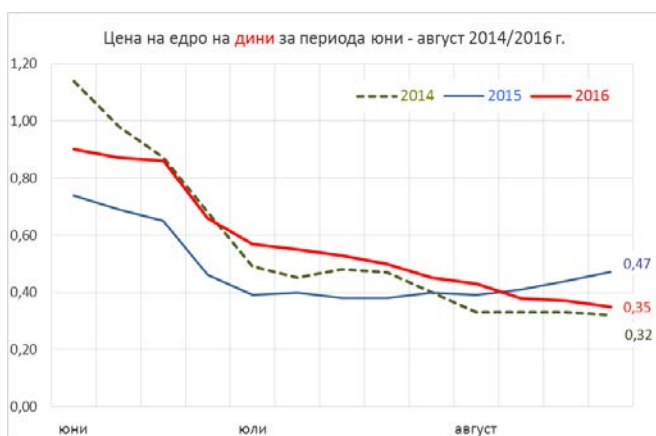
Фигура 30

Фигура 31

Фигура 32

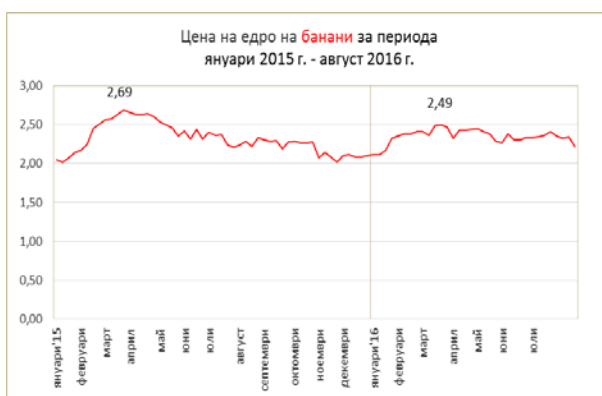
Фигура 33

Фигура 34

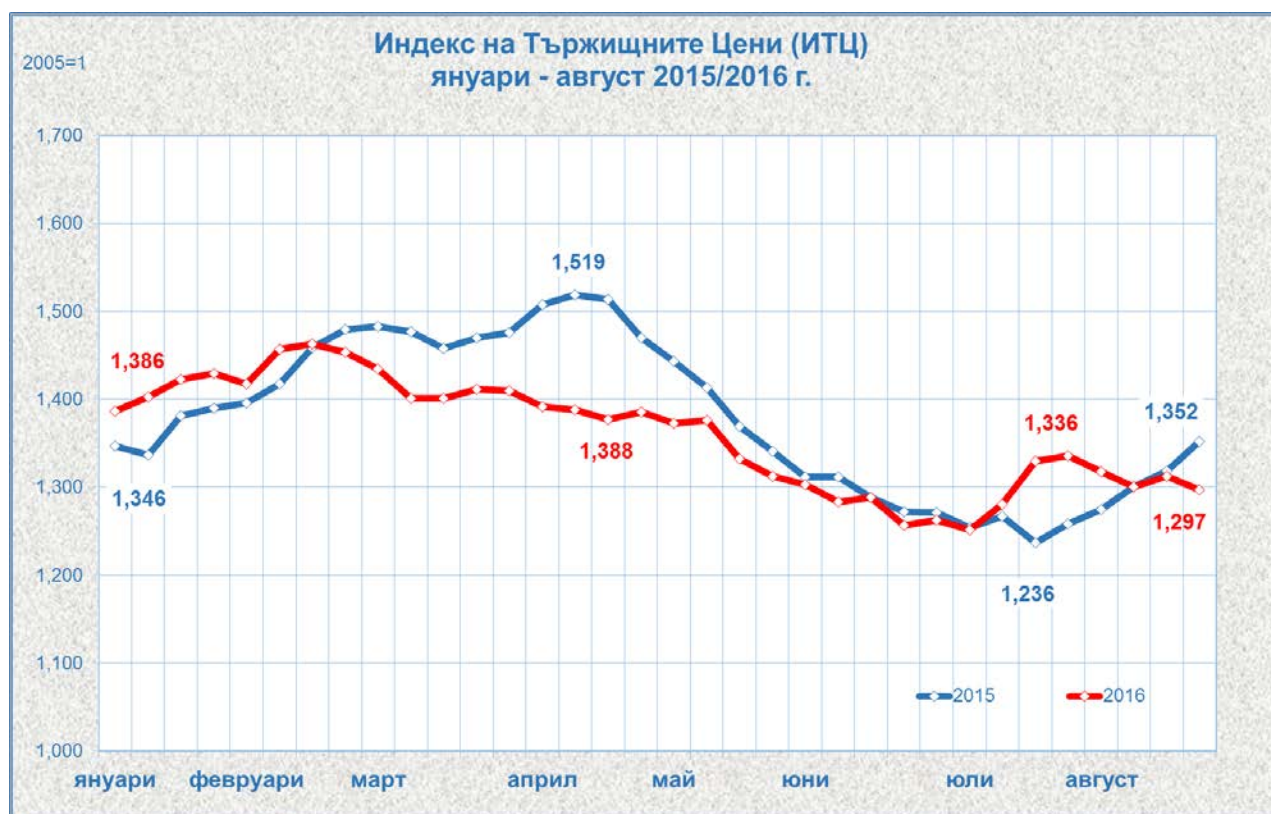
Фигура 35

Фигура 36

3. Движение на Индекса на Тържищните Цени (ИТЦ)

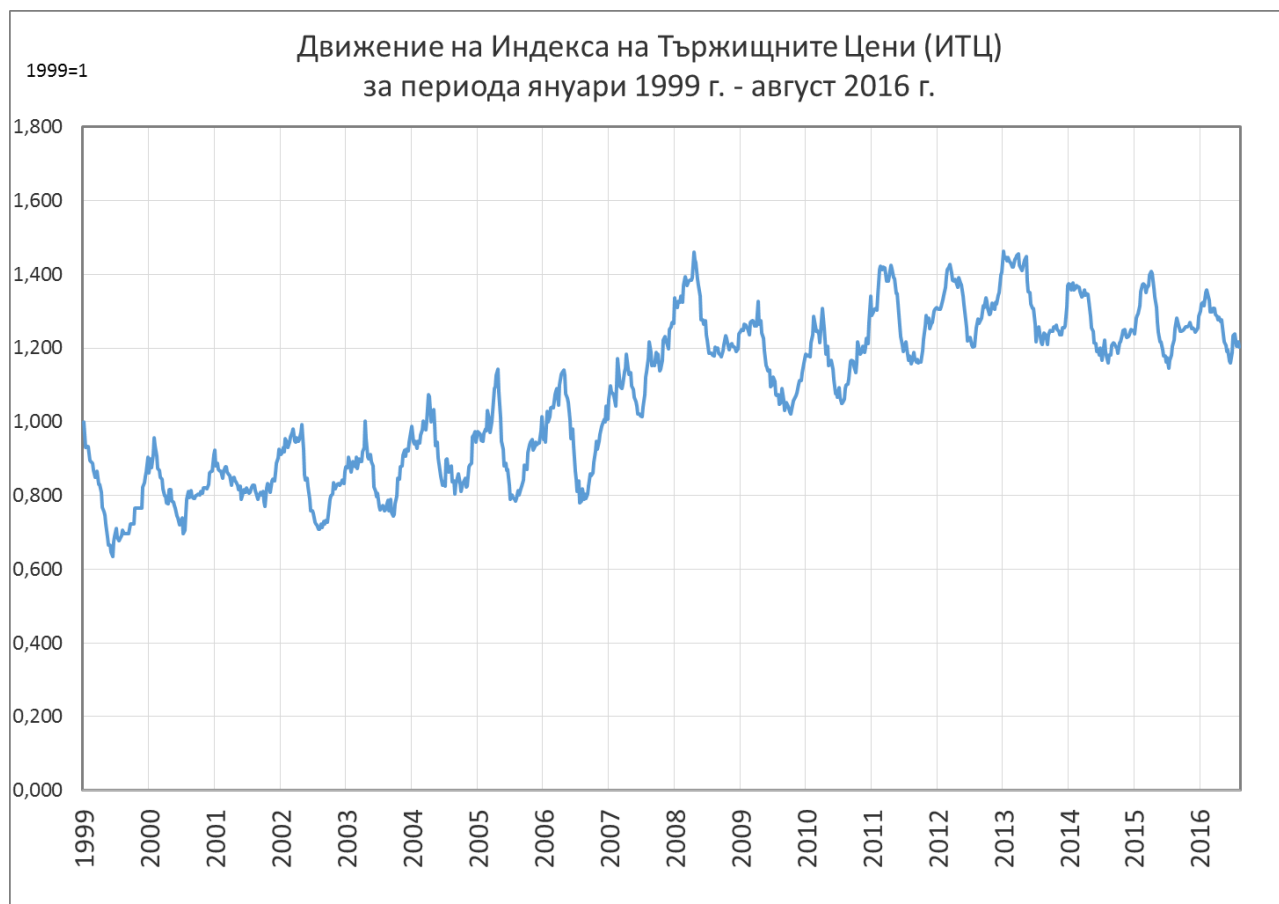
От началото на м. май се наблюдава трайно понижение на стойностите на Индекса на Тържищните Цени. В средата на м. юни има кратък и слабо изразен възходящ тренд, резултат от повишението през този период на цените на някои плодове и зеленчуци. През следващите седмици кривата придобива устойчив низходящ характер. От началото на м. юли се наблюдава обръщане на тренда и стойностите на индекса започват да се покачват. В края на юли индексът стъпва на ниво от 1,336 пункта. През м. август стойностите на индекса се стабилизират и се наблюдава лек и сравнително постоянен низходящ тренд. Понижението на индекса в края на месеца в сравнение с последната седмица на юли е 3% (фиг. 37)

Фигура 37

Като цяло движението на индекса през 2016 г. повтаря тенденцията от същия период на миналата година. През пролетта на 2016 г. кривата на индекса се движи под нивото от 2015 г., в началото на юли индексът стъпва на нивото от предходната година.

През м. юли тази година кривата на индекса има възходящ тренд за разлика от същия месец на 2015 г., а кривата се стабилизира на по-високо ниво. През последната седмица на август 2016 г. индексът минава под нивото от същия период на миналата година. Понижението на ИТЦ на годишна база е 4%. (фиг. 37 и 38)

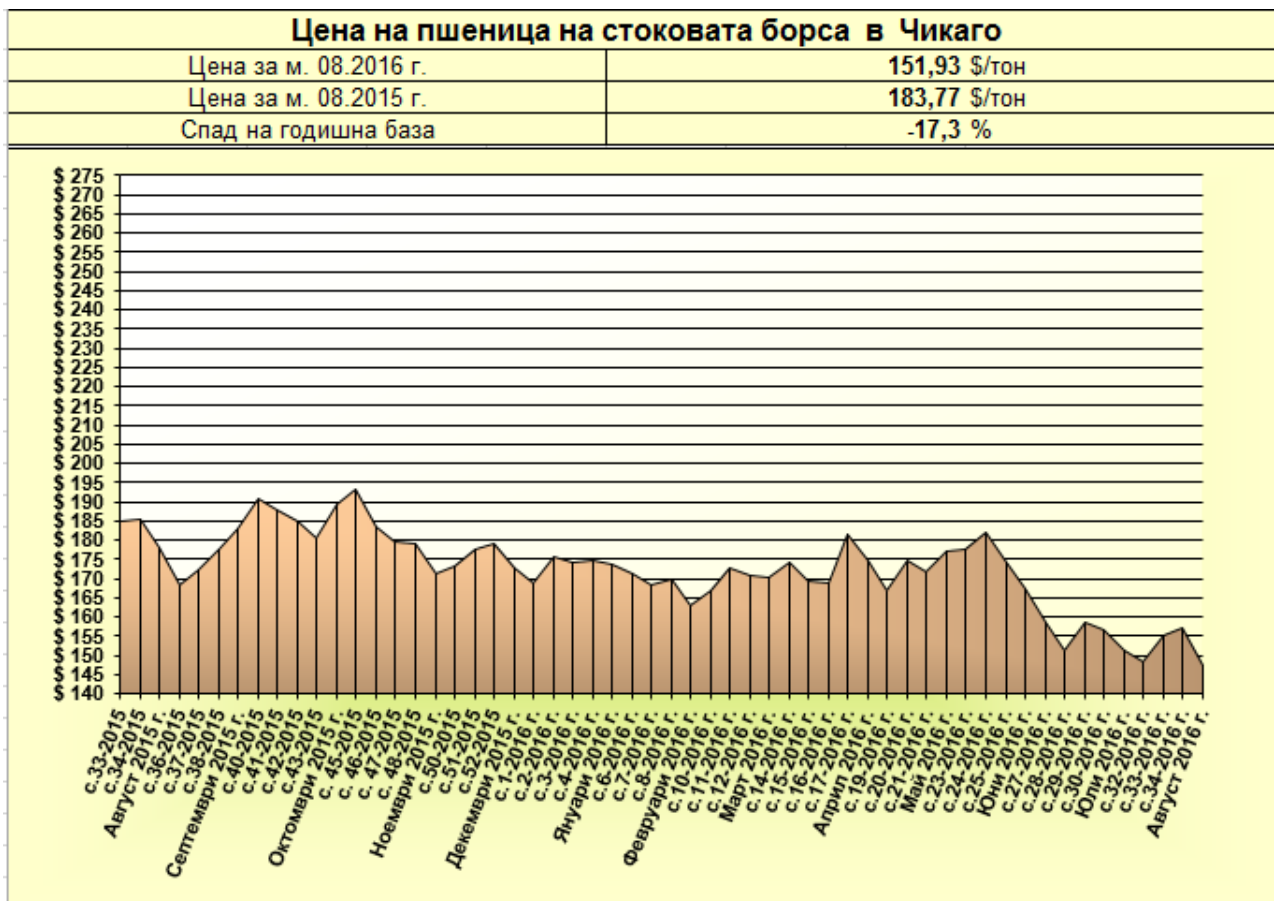

Фигура 38

4. Международни цени

През м. август 2016 г. се наблюдава спад на годишна база на пшеницата на стоковата борса в Чикаго с около 17%. Наблюденията за последните 10 години показват, че цената на пшеницата през м. август тази година слиза до най-ниските нива от 2007 и 2010 г. (фиг.39 и 40)

Цената на царевичата в Чикаго също бележи спад на годишна база от 11%. Леко понижени на стойностите има и на цената на царевичата в Будапеща – 8,7%. (фиг. 41 и 42)

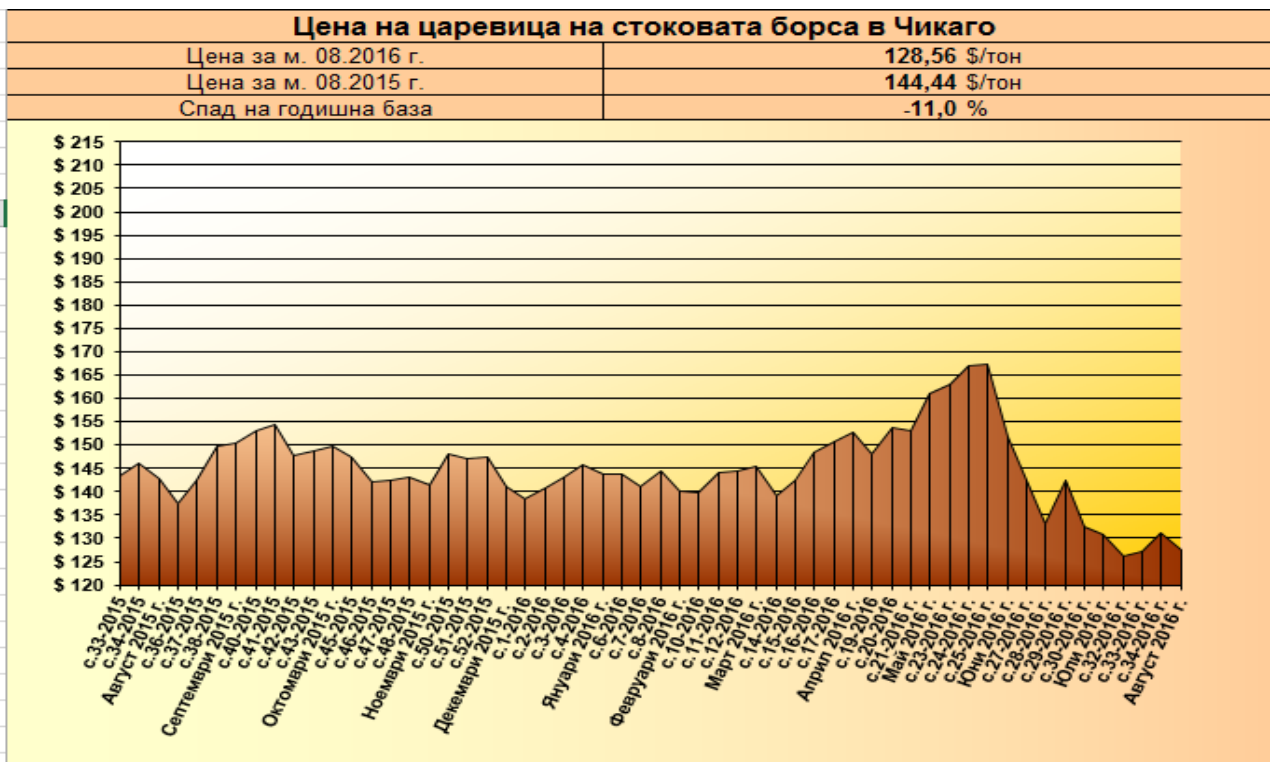

Фигура 39

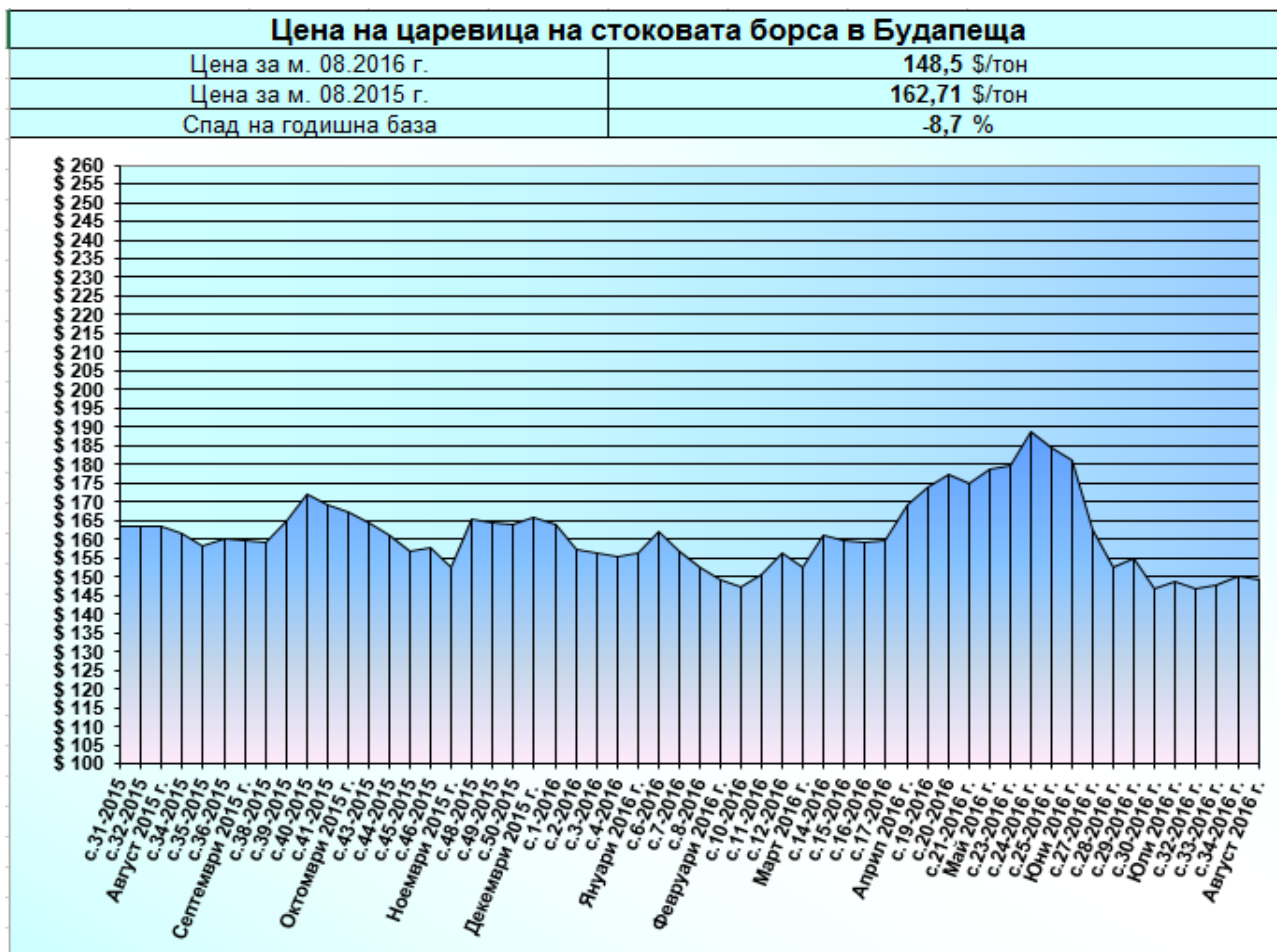
Цена на пшеница на стоковата борса в Чикаго за последните десет години

Фигура 40

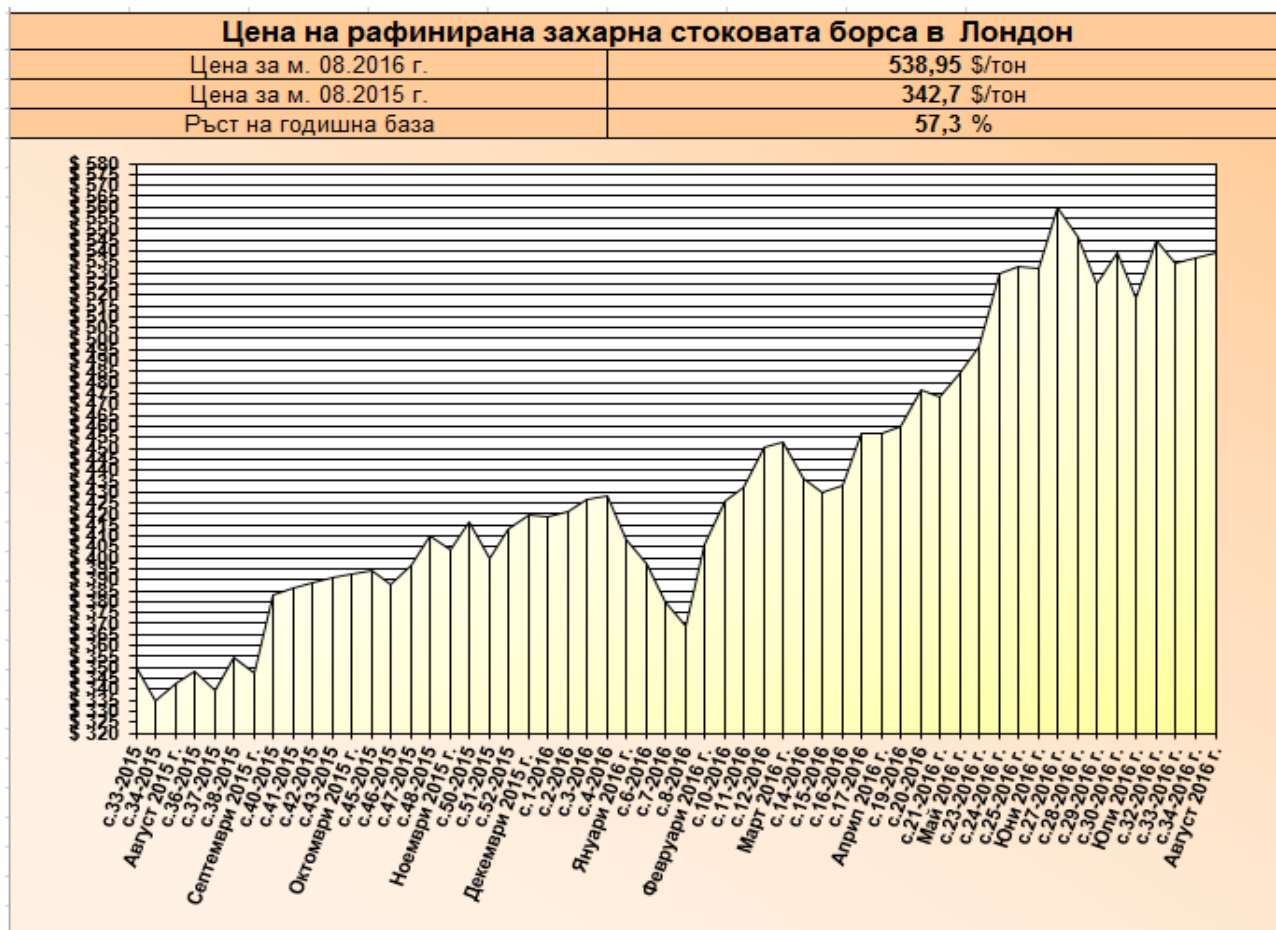

Фигура 41

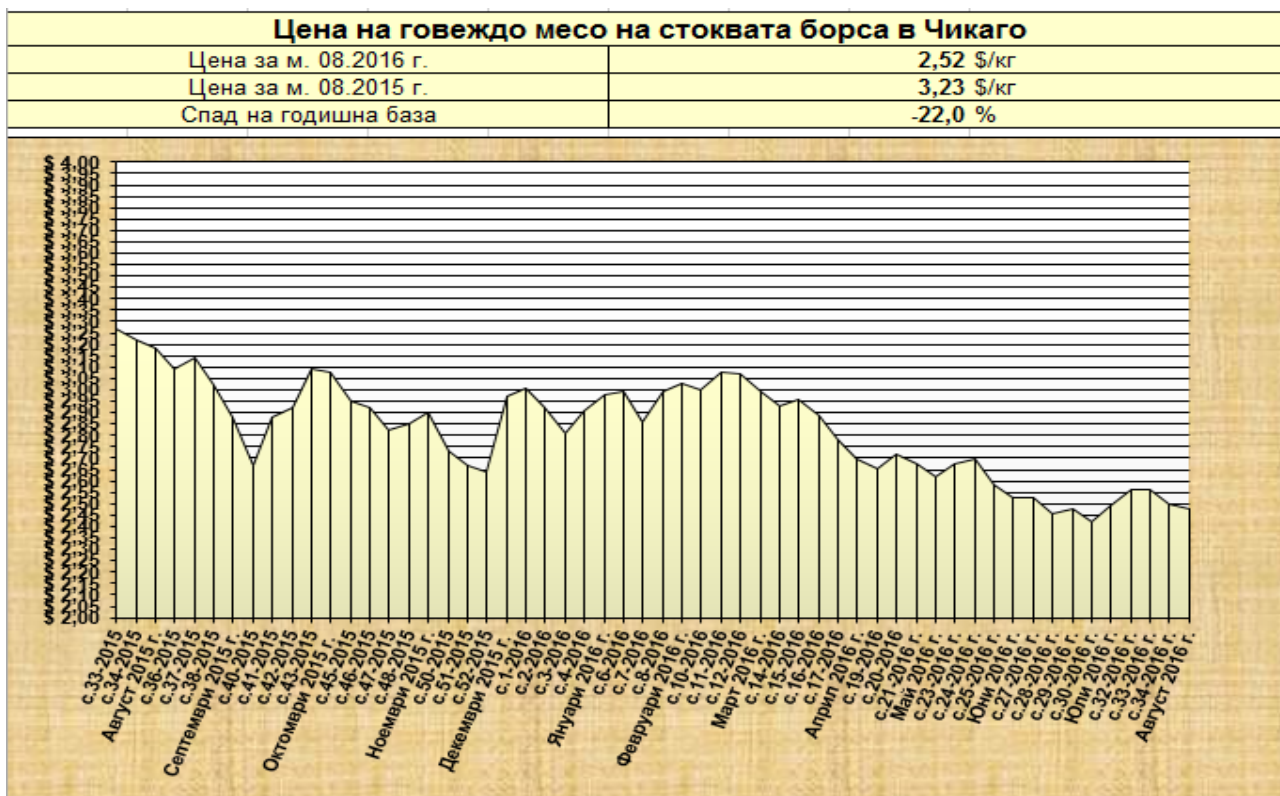

Фигура 42

През последните седмици цената на захарта на международния пазар се стабилизира, но на високото ниво от м. юли. В периода 19 февруари – 24 март е отчетен значителен ръст на цената на Лондонската стокова борса, когато захарта поскъпва с 26%. След известен спад през втората половина на м. март, през м. април и май кривата отново тръгва нагоре. Поскъпването на захарта на годишна база на международния пазар е 57%. (фиг. 43) Въпреки наблюдаваният устойчив ръст на цената на захарта на международния пазар през последните месеци, тя остава много под пиковите стойности от 2011 г., когато цената достигна исторически за последните 20 години стойности от 850 долара/тон. (фиг. 44)

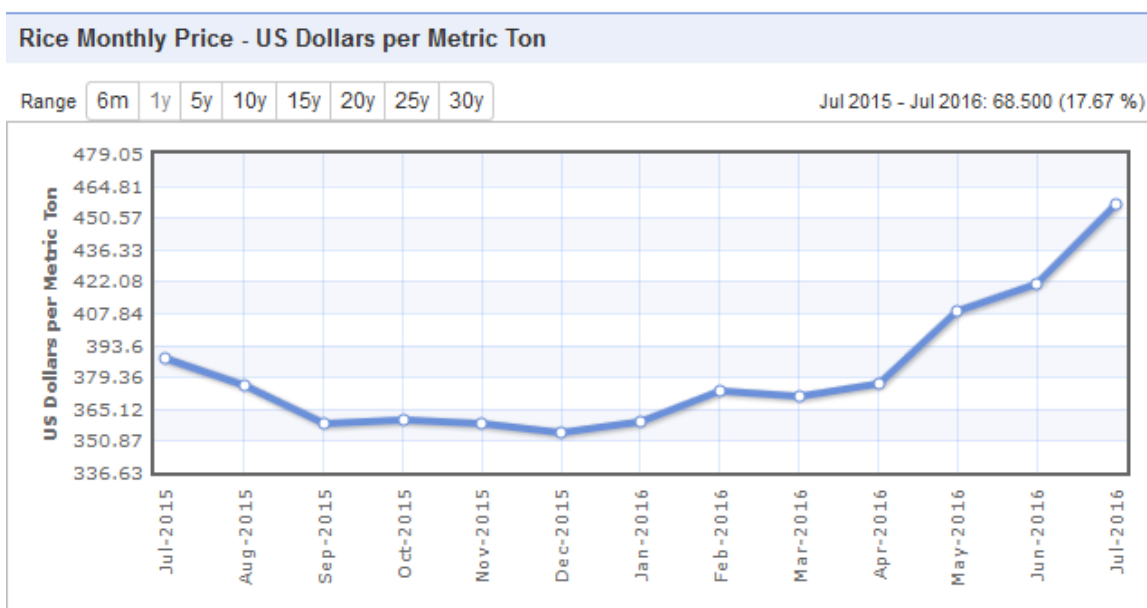

Фигура 43

Фигура 46

След продължителен и устойчив тренд при движението на цената на ориза на международния пазар, от м. ноември 2015 г. се наблюдава възходяща тенденция, която се задържа и през първите пет месеца на настоящата година. Въпреки поскъпването на ориза през последните месеци, стойностите са много под пиковите цени от май 2008 г., когато цената на ориза беше 1000 \$/тон. Поскъпването на ориза на световния пазар до момента не се отразява на вътрешния ни пазар, който през последните години остава балансиран. (фиг. 47 и 48)

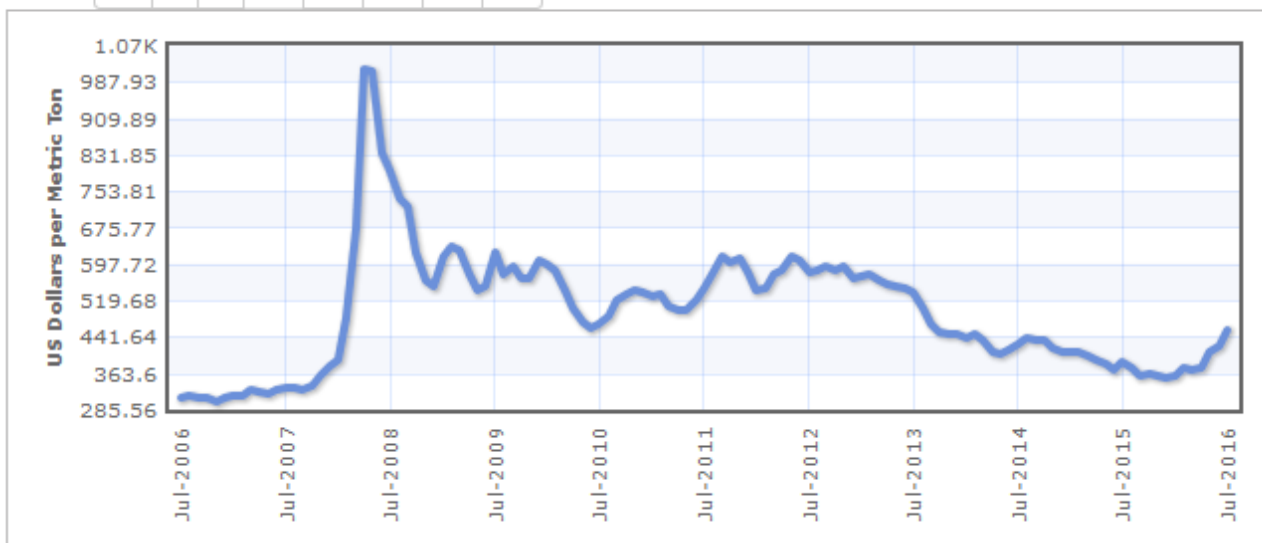

Фигура 47 Международна цена на ориз по данни на МВФ

Rice Monthly Price - US Dollars per Metric Ton

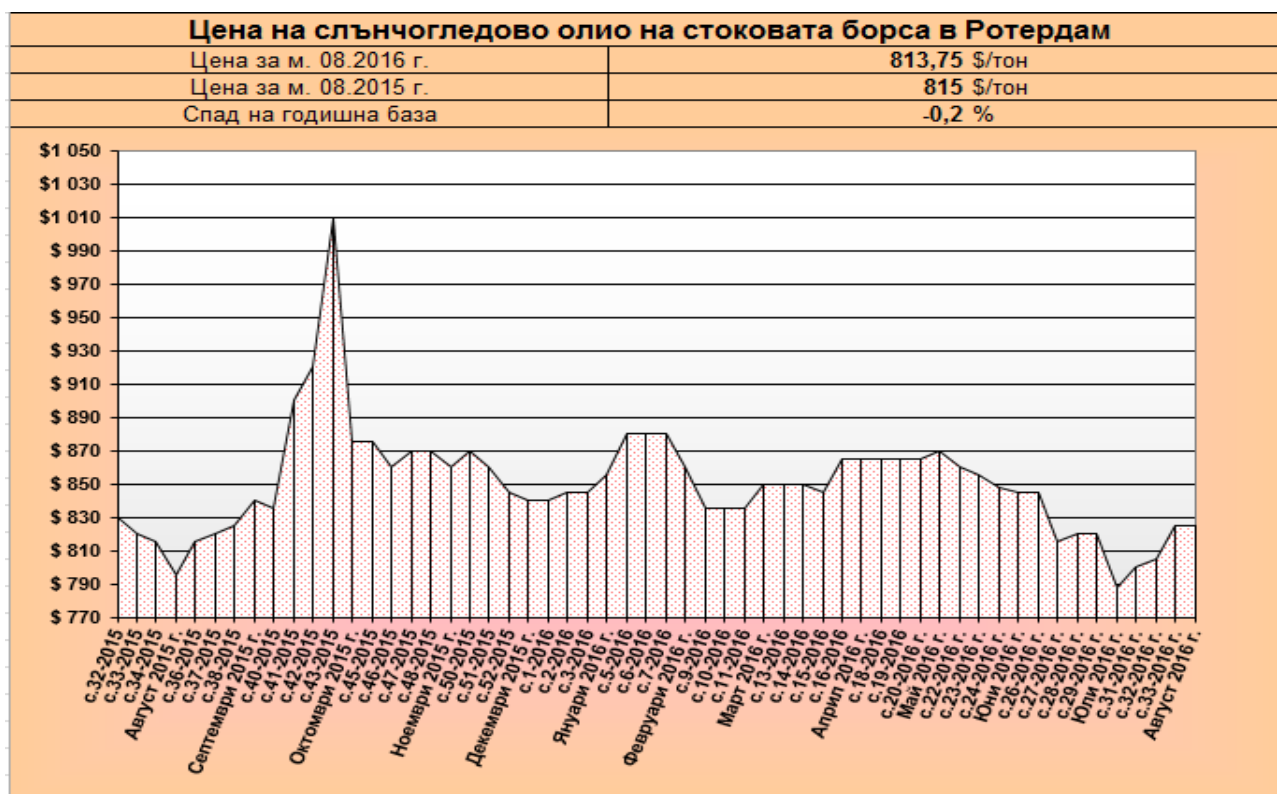
Range 6m 1y 5y 10y 15y 20y 25y 30y

Jul 2006 - Jul 2016: 143.810 (46.03 %)

Фигура 48

Цената на нерафинираното слънчогледово олио на борсата в Ротердам бележи незначителен спад на годишна база от 0,2%, като се наблюдава краткотраен пик на стойностите в края на м. септември 2015 г., когато цената достига 1010 долара/тон. (фиг. 49) Като цяло през последните две години цената на слънчогледовото олио на международния пазар е стабилна. В средата на 2013 г. кривата бележи рязък спад и се стабилизира около ниво от 1000 долара. (фиг. 50)

Фигура 49

Фигура 50

С уважение,

ВЛАДИМИР ИВАНОВ

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ДКСБТ